

Tijdschrift van de Belgische Senaat
nr. 7 ■ lente 2001

Senaat

Euthanasie

Tegen
mensenhandel

Niet-verzekerde voertuigen

In de strijd tegen het niet-verzekerd rijden heeft de Senaat het wetsvoorstel (www.senate.be – Wetgevingsdossier 2-427) aangenomen van PRL-FDF-MCC-senator **Philippe Monfils**. Chauffeurs die een buitensporige premie moeten betalen of helemaal geen verzekering kunnen afsluiten, moeten zich kunnen wenden tot een Tarifieringsbureau dat de premie en de voorwaarden bepaalt waaronder de verzekeringsmaatschappij het risico moet dekken. Het wetsontwerp wordt nu voorgelegd aan de Kamer.

Debetrente

Volgens een rapport van de Nationale Bank hebben 375.000 Belgen zware schulden. Veel consumenten gebruiken de kredietlijn van 50.000 F op hun zichtrekening niet om een paar dagen «rood te staan», maar als een echte vorm van krediet. Wordt hun rekening geblokkeerd, dan openen zij gemakkelijk een tweede rekening bij een andere bank. Zo raken zij bedolven onder een grote schuldenlast.

De debetrente van de banken is bovendien overdreven hoog. Tot 50.000 F is dit gemiddeld 15 tot 16 %. Daarboven wordt het zelfs 19 %.

Op 14 december 2000 heeft de Senaat hierover een wetsvoorstel van **Francis Poty (PS)** aangenomen. De debetrente zou maximum 14% mogen bedragen. Dat is namelijk het kostenpercentage voor kredietopeningen waarover onderhandeld werd.

www.senate.be - doorklikken op Wetgevingsdossier 2-345

Commissie bio-ethische problemen

Op voorstel van **Philippe Monfils**, PRL-FDF-MCC-fractievoorzitter, heeft de Senaat een bijzondere commissie bio-ethische problemen opgericht. Deze commissie kan zich bijvoorbeeld buigen over het embryo-onderzoek, het klonen van embryo's, fertiliteitstechnieken, spermadonatie, afstand van organen en genetische manipulatie.

E-government

De regering moet de provincies en gemeenten ertoe aanzetten om op moderne wijze, via e-government, met de burgers te communiceren. Mensen die niet overweg kunnen met de computer, moeten daarbij geholpen worden. Bovendien moet de hardware voor elektronisch stemmen tussen twee verkiezingen in gratis ter beschikking staan om het burgers mogelijk te maken met internet te leren werken.

Zo luiden enkele aanbevelingen in het rapport (www.senate.be – Wetgevingsdossier 2-564) van de commissie Binnenlandse en Administratieve aangelegenheden.

2,3 miljard extra voor gemeenten

De commissie Financiën en Economische aangelegenheden heeft unaniem het wetsvoorstel van **Anne-Marie Lizin (PS)** aangenomen op de afschaffing van de 3% administratiekosten die de federale overheid inhoudt op de gemeentelijke opcentiemen op de personenbelasting.

De afschaffing moet de gemeenten 2,3 miljard opleveren. Dat is een eerste stap naar de herfinanciering van de gemeenten nadat ze de kosten moesten dragen van de politiehervorming en het Rosettaplan, aldus senator Lizin.

www.senate.be – Wetgevingsdossier 2-24

Strengere controle op vzw's

90.000 vzw's zijn er in België. Hebben ze meer dan 10 miljoen frank ontvangsten, een balanstotaal van 20 miljoen frank en minstens 5 werknemers, dan moeten ze een volledige boekhouding voeren. Ten minste, wanneer de Senaat en de Kamer de conclusies volgen van de werkgroep vzw's van de Senaat.

Geweld in het gezin

De Senaat organiseerde een debat over geweld in het gezin.

In 1999 werden niet minder dan 5.806 klachten ingediend.

VLD-senator **Iris Van Riet**, voorzitter van het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen, kondigde aan dat haar comité samen met de commissie Justitie een studiedag plant over de problematiek.

Integere politie

In de federale politie moet een rotatie bestaan van mensen die rond een bepaald fenomeen werken. Zo wordt de kans op normvervaging of corruptie verminderd. Dat verklaarde minister van Justitie Marc Verwilghen in de commissie Binnenlandse zaken. De minister werd er, in het kader van de politiehervorming, samen met zijn collega Antoine Duquesne van Binnenlandse zaken gehoord over het nationaal veiligheidsplan.

Inhoud

LAST MINUTES	2
EDITORIAAL	3
EUTHANASIE	4
<i>Voor een zachte en waardige dood</i>	
ASIELBELEID	10
<i>Voortdurende evaluatie van het asielbeleid</i>	
<i>Mensenhandel moet op Europese agenda</i>	13
<i>Het Verdrag van Nice en de grenzen van Europa</i>	15
SOCIAAL	16
<i>Brand ! De hervorming van de civiele veiligheid</i>	
<i>As van overledene thuis bewaren</i>	18
POLITIEKE VERNIEUWING	20
<i>Directe democratie</i>	
<i>De volksraadpleging komt er wellicht</i>	21
MOBILITEIT	26
<i>Maatschappelijk debat over de mobiliteit</i>	
<i>Vertraag, u nadert onze school !</i>	28
EVENEMENTEN	29
<i>Scholierenparlement</i>	
<i>Vluchtelingenbeleid</i>	29
<i>Het Federale Parlement opent zijn deuren</i>	30
<i>Nieuw ontvangstcentrum</i>	31
JONGEREN	32
<i>Je trouve que ... Kinderen voeren het hoge woord</i>	
<i>What do you think ? Kinderen en jongeren komen op voor hun rechten</i>	33
<i>Studiedag over de internationale ontvoering van kinderen</i>	34
<i>Minderjarigen beter beschermd</i>	36
QUESTION-TIME	37
INTERNATIONAAL	38
<i>Dag van de Vrede</i>	
<i>Geen sprake van wettige zelfverdediging</i>	39
<i>Met meer lidstaten in de Europese Unie</i>	40
<i>"Welvarende Palestijnen zijn betere burens"</i>	42
<i>Gorbatsjov wil chemische wapens de wereld uit</i>	43
<i>Pro en contra de "Tobintaks"</i>	44
INTERACTIEF	45

De Senaat, het hart van het Belgische federalisme

In januari jongstleden heeft Zijne Majesteit Koning Albert in zijn toespraak voor de gestelde lichamen verwezen naar het opmerkelijke werk dat de Senaat heeft verricht in de strijd tegen de mensenhandel.

Ook de pers heeft uitgebreid bericht over de belangrijke rol die de Senaat de afgelopen maanden heeft gespeeld: de Hoge Vergadering heeft bewezen dat zij werkelijk de reflectiekamer is die ons land broodnodig heeft. De debatten over euthanasie zijn hiervan het sprekende voorbeeld. Na de hoorzittingen met tal van deskundigen uit alle betrokken kringen, zijn de senatoren begonnen met hun wetgevend werk, dat van groot belang zal blijken te zijn, niet alleen door de moeilijke materie maar ook door de zorgvuldige en kwalitatief hoogstaande voorbereiding. De Senaat zal op dezelfde manier te werk gaan voor de bio-ethiek, waarvoor zopas een speciale commissie is ingesteld.

Nu het Belgische Voorzitterschap van de Europese Unie vorm krijgt, volgt de Senaat nauwgezet alle ontwikkelingen met betrekking tot de Europese integratie. Op 7 maart 2001 organiseerde de Senaat een colloquium over "Het Verdrag van Nice en de grenzen van Europa" waaraan Europese commissarissen en parlementsleden, diplomaten en deskundigen uit de academische wereld deelnamen. Tijdens de debatten hebben de volksvertegenwoordigers, senatoren en Europese parlementsleden zich een mening kunnen vormen over het Verdrag van Nice. De Senaat zal zich immers als eerste moeten uitspreken over de ratificering van het Verdrag, dat aan de vooravond van de uitbreiding van de Europese Unie veel vragen oproept.

De Senaat heeft niet alleen een dienst voor de evaluatie van de wetgeving gecreëerd, maar neemt ook actief deel aan de commissie Politieke vernieuwing die hij samen met de Kamer heeft opgericht. Deze commissie wil maatregelen voorstellen om de burger nauwer bij de politiek te betrekken en om onze instellingen te moderniseren en doorzichtiger te maken. Als democratische ontmoetingsplaats voor alle gemeenschappen van ons land is de Senaat de uitgelezen spreekbuis van de burger.

De Senaat heeft de afgelopen maanden op zijn spreekgestoelte een aantal vooraanstaande personen uitgenodigd. Twee winnaars van de Nobelprijs voor de Vrede, Shimon Peres en Michail Gorbatsjov, zijn komen spreken over gevoelige thema's als de vrede in het Midden-Oosten en de vernietiging van chemische wapens.

De rol van de Senaat in een modern en dynamisch tweekamerstelsel moet geherwaardeerd worden. In de Senaat kan immers de dialoog plaatsvinden waar ons eenheidsfederalisme nood aan heeft.

Ons bicamerisme zoals het door de Grondwetgever in 1993 is gewijzigd, bevat inderdaad nog een aantal zwakke punten die moeten worden weggewerkt. Toch blijft het onontbeerlijk. Wereldwijd hebben alle federale Staten trouwens twee Kamers: een die het gehele land vertegenwoordigt en een andere die de deelgebieden vertegenwoordigt. Op democratisch vlak kan de Senaat door een tweede lezing het debat verrijken, de kwaliteit van de wetten verbeteren en meer interesse bij de burger opwekken. Een verheugende vaststelling is trouwens dat de wereldwijde herwaardering van het tweekamerstelsel parallel loopt met de opmars van de democratie.

Binnen ons ingewikkelde institutioneel systeem vervult de Senaat niet alleen zijn wetgevende functie, maar draagt hij ook bij tot stabiliteit, dialoog en reflectie. Deze uiterst belangrijke rol moeten wij nog versterken.

Armand De Decker,
Voorzitter van de Senaat

verantwoordelijke uitgever
Armand De Decker,
voorzitter van de Senaat

redactiesecretariaat
Patrick Peremans,
info-ambtenaar
Leuvenseweg 7, 1009 Brussel
tel. 02/501.73.37 - fax 02/501.72.16
e-mail info@senate.be

opmaak en druk
Sofadi n.v., Brussel, tel. 02/210.01.00

Foto's:
Belga photo, Guy Goossens,
Mediatheek van de Europese Commissie

Getuigenissen

- Prof. Maurice Adams, UFSIA
- De heer Jan Denecker, voorzitter van de Algemene Farmaceutische Bond
- De heer Jean-Pierre Delporte, docent aan de Universiteit van Luik, apotheker-diensthoofd bij het CHU te Luik
- De heer Jules Messinne, staatsraad
- De heer Roger Dalcq, advocaat bij de balie te Brussel
- De heer Christian Panier, voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Namen
- Mevrouw Bernadette Cambron, verpleegkundige palliatieve zorg, Centre hospitalier de l'Ardenne
- Mevrouw Hilde Remy, hoofdverpleegkundige palliatieve zorg, AZ Middelheim
- Mevrouw Pesleux, hoofd van de verpleegkundige afdeling van het CHU Brugmann
- Mevrouw Nadine Vanthournout, verpleegkundige, Henri-Serruysziekenhuis (Oostende)
- Dr. Johan Menten, kliniekhoofd radiotherapie, coördinator palliatieve zorg - UZ Gasthuisberg
- De heer Mario Verstraete, patiënt
- Dr Paul Leroy, Maison médicale d'Esseghem
- Prof. D. Bron, voorzitter van het Ethisch Comité, Bordetinstituut
- Prof. Dr. Bart Van den Eynden, departement huisartsgeneeskunde Universitaire Instelling Antwerpen
- Dr. Koen Ingels, Universitair Medisch Centrum Nijmegen, afdeling KNO-heelkunde
- Dr. Dominique Bouckenaere, Europa Sint-Michielskliniek – afdeling palliatieve zorg
- Dr. Wim Distelmans, hoofd van de afdeling oncologie - AZ VUB
- Dr. Nathan Clumeck, hoofd van de afdeling interne geneeskunde en van de dienst besmettelijke ziekten, Sint-Pietersziekenhuis te Brussel
- Dr. Didier Moulin, decaan van de faculteit geneeskunde van de UCL

Voor een zachte waardige dood

SENAAT WERKT AAN WET OVER HET LEVENSEINDE

De paars-groene regering, die na de verkiezingen van 13 juni 1999 aantrad, stelde in haar regeerverklaring voor dat het parlement inzake de ethische vraagstukken zijn volle verantwoordelijkheid zou opnemen en dit op basis van ieders individueel geweten en overtuiging.

In de Senaat werd het debat over euthanasie in het najaar opnieuw op gang gebracht. Senatoren van de meeste fracties dienden wetsvoorstellen in. Zes senatoren (Philippe Mahoux, Jeannine Leduc, Philippe Monfils, Myriam Vanlerberghe, Marie Nagy en Jacinta De Roeck) bundelden later hun voorstellen in één gemeenschappelijk wetsvoorstel dat zij vlak voor Kerstmis 1999 indienden. Samen met dit wetsvoorstel, dat euthanasie uit de strafwet haalt, werd nog een wetsvoorstel ingediend tot oprichting van een federale commissie, die de toepassing van de euthanasiewet moet evalueren, alsook een wetsvoorstel op de palliatieve zorg.

Vandaag kan een arts die euthanasie pleegt op een patiënt, vervolgd worden voor doodslag, tenzij hij kan bewijzen dat hij zich in een noodtoestand bevond. Noodtoestand is een juridisch begrip dat wijst op een conflictsituatie. De arts ziet zich gedwongen om te kiezen tussen twee fundamentele waarden: het recht op leven en het verbod op onmenselijke behandelingen. Hij moet een ervan overtreden om zijn patiënt een waardig levenseinde te bezorgen. Nogal wat artsen schrikken er dan ook voor terug om op een euthanasievraag van een patiënt in te gaan. Sommigen dienen dodende middelen toe buiten het medeweten van de patiënt en zijn familie.

Euthanasie ?

Het woord euthanasie werd aan het Grieks ontleend en betekent letterlijk "zachte dood".

Het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek dat regering en parlement adviseert over ethische kwesties, definieert euthanasie als "het opzettelijk levensbeëindigend handelen door een andere dan de betrokkene, op diens verzoek".

Het is deze definitie die de zes indieners van het oorspronkelijke voorstel hanteerden.

Geen marginaal fenomeen

Nochtans zijn beslissingen van artsen over het levenseinde van patiënten geen marginaal verschijnsel. Een recent onderzoek door wetenschappers van de Vrije Universiteit Brussel en de Universiteit Gent toont aan dat bij 40 procent van de sterfgevallen in Vlaanderen het tijdstip van overlijden vervoegd is door een medische beslissing. In 17 procent van de gevallen werd een behandeling niet gestart of gestopt. Achttien procent van de patiënten kreeg pijnbestrijdingsmiddelen

Getuigenissen

- Dr. Ben Van Camp, decaan van de faculteit geneeskunde en farmacologie van de VUB
- Dr. Arsène Mullie, diensthoofd reanimatie - intensieve zorg en spoedgevallen, AZ Sint-Jan - Brugge
- Dr. Micheline Roelandt, psychiater
- Dr. Marc Cosyns, huisarts
- Mevrouw Catherine Diricq, psychologe
- Mevrouw Chris Aubry, verpleegkundige
- Prof. Jean-Louis Vincent, diensthoofd intensieve zorg, Erasmusziekenhuis te Brussel
- De heer Alain Schoonvaere, directeur van het Foyer Saint-François, centrum voor palliatieve zorg te Namen
- Dr. Jacqueline Vandeville, hoofd van de afdeling palliatieve zorg, Sint-Jansziekenhuis te Brussel
- Mevrouw Sabine Henry, voorzitter van de Franstalige en Duitstalige Alzheimerliga
- Mevrouw Jacqueline Herremans, voorzitter van de Vereniging "Pour le Droit de Mourir dans la Dignité"
- De heer Léon Favys, voorzitter van de VZW Recht op Waardig Sterven
- Mevrouw Thérèse Kempeneers, Franstalige Vereniging voor Hulp aan Mentaal Gehandicapten
- Prof. Dr. Paul Schotsmans, Centrum voor Biomedische Ethiek en Recht, K.U.Leuven
- Dr. Mylène Baum, hoogleraar wijsbegeerte aan de faculteit geneeskunde van de UCL
- Dr. Franz Philipart, Orde van Geneesheren
- Dr. Raoul Hache, Orde van Geneesheren
- Prof. Dr. Etienne Vermeersch, professor emeritus RUG
- Dr. Yvon Englert, hoofd afdeling vruchtbaarheid van het Erasmusziekenhuis te Brussel
- Prof. Dr. Fernand Van Neste, professor emeritus UFSIA

toegediend die een levensverkortend effect kunnen hebben. Aan 4 procent van de patiënten werden dodende middelen toegediend.

Opzettelijk levensbeëindigend handelen komt dus niet zo vaak voor. Wel problematisch is dat drie van de vier patiënten er niet hadden om gevraagd.

Hoorzittingen op de website

De tekst van de openbare hoorzittingen voor de verenigde Senaatscommissies zijn terug te vinden op de website van de Senaat www.senate.be onder de rubriek Nieuwsflash.

Uit het onderzoek bleek trouwens dat wanneer artsen medische beslissingen moeten nemen, zij meestal weinig overleg plegen met collega's, met de familie of met verpleegkundigen.

Er zijn dus duidelijke regels nodig die ervoor zorgen dat artsen zorgvuldig handelen wanneer het levenseinde van hun patiënten nadert.

Wetsvoorstel van de Zes

Het wetsvoorstel betreffende de euthanasie dat zes senatoren eind 1999 indienden, wil duidelijkheid scheppen door in de strafwet een artikel in te voegen dat zegt dat een arts geen misdrijf begaat wanneer hij euthanasie pleegt, op voorwaarde dat hij daarbij de procedures en voorwaarden naleeft die in het

© BELGAPHOTO - Henwig Vergut

22 DECEMBER 1999 De Zes dienen hun wetsvoorstel in

Voorstel van de Zes

Wetsvoorstel betreffende de euthanasie ingediend door

**Philippe Mahoux (PS),
Jeannine Leduc (VLD),
Philippe Monfils (PRL-FDF-MCC),
Myriam Vanlerberghe (SP),
Marie Nagy (Ecolo)
en Jacinta De Roeck (Agalev)**

In de **strafwet** komt er een nieuw artikel dat zegt dat euthanasie geen misdrijf is wanneer aan een aantal strikte voorwaarden is voldaan.

Het **zelfbeschikkingsrecht van de patiënt** is essentieel. Euthanasie kan als "de patiënt zich in een toestand bevindt van aanhoudende en ondraaglijke pijn of nood die niet gelenigd kan worden, en die het gevolg is van een zware en ongeneeslijke, door ongeval of ziekte veroorzaakte aandoening"

De patiënt moet zich **niet in een terminale fase** bevinden.

Euthanasie kan ook wanneer de patiënt buiten bewustzijn is, maar dan moet hij vooraf een **wilsverklaring** hebben opgesteld.

De arts moet **vooraf** een collega raadplegen.

Vervolgens moet de arts een verslag opstellen en het aan de procureur des Konings bezorgen.

Christen-democratische voorstellen

Wetsvoorstellen ingediend door **Clothilde Nyssens (PSC) c.s., Hugo Vandenberghe (CVP) en Ingrid van Kessel (CVP) c.s.**

De **strafwet** blijft ongewijzigd.

Een patiënt kan niet onbepikt over zichzelf beschikken. Euthanasie kan alleen als de arts geconfronteerd wordt met een **noodtoestand**: hij heeft de plicht het leven in stand te houden, maar kan dit niet zonder dat de patiënt zijn waardigheid verliest.

Euthanasie kan alleen bij **terminale** patiënten.

De arts hoeft geen rekening te houden met een voorafgaande **wilsverklaring**.

De arts moet **vooraf** een ethisch advies vragen en overleg plegen met het verzorgende en palliatieve team.

Achteraf moet de arts zijn verslag aan een wetsarts bezorgen, die de procureur des Konings inlicht. In het PSC-voorstel stelt een "referentiearts" een attest op voor de ambtenaar van burgerlijke stand.

wetsvoorstel staan opgesomd. Met andere woorden, euthanasie wordt in bepaalde gevallen uit de strafwet gehaald.

Heftige reacties

Het wetsvoorstel van de Zes lokte heftige reacties uit, voornamelijk bij de christen-democratische fracties, CVP en PSC, die eerder al eigen wetsvoorstellen hadden ingediend en zich voor een voldongen feit geplaagd zagen. Een ruime consensus over deze belangrijke ethische problematiek werd met een dergelijk voorstel immers onmogelijk gemaakt aangezien de juridische weg van de noodtoestand werd verlaten. VU-ID vond het wetsvoorstel van de Zes onzorgvuldig en diende een reeks amendementen in.

Maar ook binnen de meerderheid leek niet iedereen gelukkig met de spoed waarmee de zes senatoren hun voorstel wilden doordrukken. Bij de PRL-FDF-MCC, Agalev en Ecolo gingen stemmen op die aanmaanden tot voorzichtigheid.

Hoorzittingen

Na een debat in de verenigde commissies Justitie en Sociale aangelegenheden, die de euthanasievoorstellen behandelen, werd beslist om hoorzittingen te organiseren. In totaal kwamen een veertigtal getuigen aan het woord. De zittingen waren openbaar en werden door de RTBF-televisie de dag daarop uitgezonden. De uiteenzettingen en getuigenissen van ethici, artsen, psychologen, verpleegkundigen, patiënten en juristen schokten en ontroerden tegelijk. Zekerheden werden onderuit gehaald. Sommige senatoren gingen twijfelen.

Onder meer bij de PRL-FDF-MCC vonden sommige senatoren dat een wettelijke regeling over belangrijke ethische kwesties zoals het naderende levenseinde, op een brede maatschappelijke consensus moest berusten en het wetsvoorstel van de zes senatoren moest worden bijgeschaafd.

8 NOVEMBER 2000 De Zes wijzigen hun wetsvoorstel van 22 december 1999

Amendementen van de Zes

Het **strafwetboek** blijft ongewijzigd: euthanasie moet niet meer als een uitzondering op moord in de strafwet worden ingeschreven. Wel komt er een afzonderlijke wet die zegt dat euthanasie geen misdrijf is indien een aantal nauwkeurig omschreven zorgvuldigheidsvoorwaarden zijn vervuld.

De procedure vooraf wordt zwaarder voor **niet-terminale patiënten** die om euthanasie verzoeken. De arts moet een derde arts raadplegen en er moet minstens één maand verlopen tussen het verzoek van de patiënt en het toepassen van euthanasie.

De arts kan in bepaalde omstandigheden en onder bepaalde voorwaarden gevolg geven aan een **wilsverklaring**.

De arts moet verslag uitbrengen voor een **evaluatiecommissie**, die, indien zij dat nodig acht, het gerecht kan inschakelen.

De **palliatieve zorg** wordt geregeld in een afzonderlijk wetsvoorstel, dat samen met het wetsvoorstel over euthanasie moet worden goedgekeurd.

De regering zal bij het parlement een wetsontwerp over de **patiëntenrechten** indienen.

Christen-democratische reactie

Het geamendeerde wetsvoorstel wijzigt het **strafwetboek** misschien niet, maar wel het strafrecht. Want indien een aparte wet euthanasie mogelijk maakt, kan de strafwet niet worden toegepast. Euthanasie moet het voorwerp uitmaken van een uitzonderingswetgeving. Nu komt er een wet die euthanasie gewoon mogelijk maakt.

Euthanasie op **niet-terminale patiënten** is onaanvaardbaar.

De **wilsverklaring** heeft voor de arts een louter indicatieve waarde. In het voorstel van de Zes is het niet duidelijk op wie de regeling van de wilsverklaring toepasselijk is.

De **evaluatiecommissie** is niet verplicht alle dossiers aan het gerecht te bezorgen. De controleprocedure is zelfs ongrondwettelijk omdat zij het vervolgingsbeleid van het openbaar ministerie beperkt.

Het geamendeerde voorstel van de Zes erkent de **palliatieve zorg** nog steeds niet als een basisrecht voor iedereen. Het beschermt de patiënt niet als er medische beslissingen over zijn levenseinde moeten worden genomen. De Zes denken alleen aan euthanasie, terwijl maar een minderheid van de patiënten om euthanasie vraagt.

De **patiëntenrechten** komen onvoldoende aan bod.

Commissievoorzitter Josy Dubié en Prof. em. Etienne Vermeersch, voorzitter van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek

Nederlandse euthanasiewet een feit

De Nederlandse Tweede Kamer keurde eind november 2000 een wet goed die euthanasie onder bepaalde voorwaarden toestaat.

In tegenstelling tot wat velen dachten, was euthanasie bij onze noorderburen nog niet gelegaliseerd, maar werd al negen jaar een gedoogbeleid gevoerd. Dit gedoogbeleid werd geëvalueerd en er wordt nu in een wettelijk kader voorzien.

Euthanasie blijft in de strafwet en is dus strafbaar, maar artsen kunnen niet worden vervolgd indien zij een aantal zorgvuldigheidsvoorwaarden naleven. Die voorwaarden worden in de wet opgesomd. Een toetsingscommissie waakt erover dat de arts zorgvuldig handelt. Als dat het geval is, kan hij niet worden vervolgd.

De nieuwe wet geeft ook een wettelijk karakter aan de wilsbeschikking, maar de arts beslist of hij ingaat op het verzoek.

Het Belgische euthanasievoorstel vertoont veel gelijkenis met de nieuwe Nederlandse wet. Voorzitter **Josy Dubié (Ecolo)** vindt de goedkeuring van dat voorstel een belangrijk feit. In de eerste plaats omdat hierdoor de argumentatie onderuit wordt gehaald van zij die beweren dat België het eerste land ter wereld is dat euthanasie zal legaliseren. Bovendien toont de Nederlandse ervaring aan dat duidelijke regels ook minder misbruik betekenen. Uit het onderzoek van de VUB en de UG blijkt immers dat in ons land aan 3,2 procent van de patiënten dodende middelen worden toegediend zonder hun toestemming. In Nederland bedraagt dit slechts 0,8 procent.

Veelheid van meningen voedt het debat

Voorzitter **Josy Dubié (Ecolo)** was in een vorig leven RTBF-journalist en internationaal ambtenaar. Toen hij in 1999 senator werd voor Ecolo, kon hij niet vermoeden dat hij zich een jaar later in de euthanasieproblematiek zou vastbijten. Meerderheid en oppositie zijn vol lof over de manier waarop hij de verenigde commissies Justitie en Sociale aangelegenheden voorziet.

Josy Dubié: Ik had inderdaad nooit gedacht dat ik ooit specialist in deze problematiek zou worden. De hoorzittingen, mijn bezoeken aan patiënten, mijn lectuur over het onderwerp, dat alles heeft me diep geraakt. Ik tracht een waardig voorzitter te zijn, wars van vooringenomenheid. Zelf ben ik vrijzinnig, maar ik dring mijn opvattingen niet op. Ik tracht te begrijpen en vind dat iedereen het recht heeft om zijn mening naar voren te brengen. Voor mij is euthanasie geen religieuze kwestie: het leven is niet heilig in de zin van goddelijk. Het leven is wel heilig omdat het voor de mens het hoogste goed is waarover hij beschikt. Ik wil dat de autonomie van iedereen wordt gerespecteerd en dat economische ontsporingen worden vermeden. In een

samenleving waar uit alles munt wordt geslagen, mogen het leven en de dood niet tot koopwaar worden gereduceerd. We moeten ook weg van de hypocrisie. Daarom denk ik dat we nuttig werk verrichten.

De hoorzittingen hebben ons allemaal ongetwijfeld sterk beïnvloed, ook zij die zeggen dat ze er niets hebben uit geleerd. Hoe kan iemand, die gedurende tachtig uur naar specialisten geluisterd heeft, overigens beweren dat hij niets heeft geleerd? De amendementen die de auteurs op hun oorspronkelijke tekst indienden, bouwen bijkomende waarborgen in en wijzigen het voorstel grondig.

Er is veel gedebatteerd over wie gehoord zou worden. Ik weet welke deskundigen door welke commissieleden werden voorgedragen. Zowel vrijzinnigen als gelovigen hebben getuigen voorgesteld die achteraf niet altijd de standpunten hebben vertolkt die van hen werden verwacht. Ten aanzien van deze problematiek bestaat de scheiding links/rechts of vrijzinnig/christelijk niet. Het is allemaal veel complexer. Daarin schuilt precies de rijkdom van het debat. ■

De christen-democraten van hun kant wijzigden hun houding op enkele punten, onder meer inzake de wilsverklaring. Ook toonden ze zich bereid de discussie voort te zetten.

Bespreking artikel per artikel

Na een bezinningsperiode van enkele maanden pasten de zes senatoren hun initiële wetsvoorstel aan. De christen-democraten reageerden prompt en vonden dat de Zes blijkbaar niets uit de hoorzittingen had geleerd. Niettemin gingen zij ermee akkoord de discussie over de amendering van het voorstel van de Zes te voeren en de bespreking artikel per artikel aan te vatten.

Nagenoeg alle fracties hebben amendementen ingediend. Voorzitter **Josy Dubié (Ecolo)** geeft alle commissieleden ruim de tijd om hun standpunt te verdedigen. Co-voorzitter **Theo Kelchtermans (CVP)** vindt dat de de-

batten in een positieve sfeer verlopen. Wat niet betekent dat de artikelen met een ruime meerderheid worden goedgekeurd. Dat is onder meer al gebleken bij de bespreking van artikel 2 over de definitie van euthanasie. Niet alleen de oppositie, maar ook enkele senatoren van de PRL-FDF-MCC en Ecolo vinden de definitie te weinig adequaat en hebben tegengestemd.

Hetzelfde scenario herhaalde zich bij de bespreking van het cruciale artikel 3, dat zegt in welke gevallen euthanasie niet strafbaar is. Het artikel bepaalt een groot aantal zorgvuldigheidsvoorwaarden die de arts bij euthanasie op terminale patiënten moet naleven en voegt daar nog enkele aan toe wanneer het gaat om niet-terminale patiënten. De senatoren trokken zich voor de bespreking van dit artikel en de 226 amendementen terug op het kasteel van Hertoginnedal en het was pas na vele

uren vergaderen dat artikel 3 kon worden goedgekeurd. Opnieuw stemden de christen-democraten en twee leden van de PRL-FDF-MCC tegen. Eén senator van Ecolo onthield zich. Deze drie senatoren, waaronder twee artsen, kunnen niet aanvaarden dat artikel 3 euthanasie op niet-terminale patiënten mogelijk maakt.

Ondertussen werden het wetsvoorstel over euthanasie en het wetsvoorstel over palliatieve zorgen aangenomen in commissie. Senaatsvoorzitter **Armand De Decker** zal het advies van de Raad van State vragen. Daarna kunnen de beide voorstellen worden voorgelegd aan de plenaire Senaat. ■

Goed debat over slecht voorstel

Theo Kelchtermans (CVP), voorzitter van de commissie Sociale aangelegenheden, leidt samen met voorzitter **Josy Dubié** de bespreking van de euthanasievoorstellen. Als co-voorzitter speelt hij een naar eigen zeggen eerder passieve rol vermits overeengekomen is dat voorzitter **Dubié** feitelijk de debatten leidt. Hij voegt er onmiddellijk aan toe dat de heer **Dubié** zich bijzonder correct van zijn taak kwijt.

Theo Kelchtermans: Vanuit het oorspronkelijke simplisme waarmee men deze ethisch gevoelige problematiek via een technisch voorstel meende te kunnen benaderen, heb ik als bevoorrecht waarnemer de posities van de afzonderlijke senatoren, en in mindere mate van de fracties, zien evolueren. Vooral de hoorzittingen hebben de houding van de senatoren beïnvloed. Een wettelijke regeling van de euthanasie is een haast onmogelijke opdracht omdat stereotiepe gevallen niet bestaan. Ieder geval, iedere benadering is apart. Ook de herontdek-

king van de palliatieve zorg is een verdienste van de hoorzittingen.

De gedrevenheid waarmee men daarentegen tot een wettelijke regeling wil komen, vind ik geen goede zaak. Dit is strijdig met de opdracht van de Senaat als reflectiekamer. De reflectie over leven en dood moet het onderwerp vormen van een breed debat over de partijgrenzen heen. Ik stel vast dat men die kans niet heeft willen grijpen. De start (de indiening van een voorstel door de Zes) heeft een hypotheek gelegd op het verdere

verloop van het debat, dat ik niettemin als bijzonder positief evalueer. Spijtig genoeg straalt de positieve sfeer waarin het debat verloopt, niet af op het voorstel. Dat is mijn frustratie. ■

Voortdurende evaluatie van het asiel

DE REGERING HERVORMT HET ASIELBELEID ONDER HET WAKENDE OOG VAN DE SENAAT

De senatoren volgen het asielbeleid op de voet. Al tijdens de vorige zittingsperiode heeft de commissie Binnenlandse zaken het regeringsbeleid geëvalueerd.

© BELGAPHOTO - Jacques Collet

Centrum 127 bis in Steenokkerzeel.

De verslagen en aanbevelingen van deze commissie hebben in belangrijke mate bijgedragen tot wijzigingen in het beleid van de toenmalige minister van Binnenlandse zaken. Sedert de verkiezingen van juni 1999 zijn het dynamisme van de commissie Binnenlandse za-

ken en de aandacht van de Hoge Vergadering voor het asielrecht en het immigratiebeleid allesbehalve afgenomen. Het asielrecht komt geregeld aan bod tijdens de plenaire zittingen van de Senaat via vragen om uitleg of mondelinge vragen.

Bezorgdheid

Op 17 oktober 2000 heeft premier Verhofstadt in de Senaat de federale beleidsverklaring voorgelezen. De senatoren hadden speciale aandacht voor de passages over het asielrecht. Leden van

beleid

Waakzaam blijven

Anne-Marie Lizin (PS) is voorzitter van de commissie Binnenlandse zaken. Het asielbeleid is een van de aandachtspunten van deze commissie. De commissie stelt elk jaar een verslag op over het regeringsbeleid ter zake.

Anne-Marie Lizin: In maart 2000 hebben wij een eerste verslag opgesteld over asielbeleid en immigratie. Dat verslag beschrijft de problematiek: waar staan we, wat zijn de grote tendenzen, welke problemen zijn er? In oktober hebben wij onze evaluatiewerkzaamheden hervat, om de vinger aan de pols te houden.

Hoe gaat de commissie precies tewerk?

Anne-Marie Lizin: Wij zijn begonnen met hoorzittingen en zijn van plan deze keer de immigratieproblematiek te behandelen. Wij willen het onderscheid tussen het asielbeleid en het immigratiebeleid duidelijk maken. In het verslag van maart 2000 stelden we al dat er een eind moest komen aan de immigratiestop. Nu openen we het debat over de quota.

In deze context kondigt Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse zaken, de oprichting aan van de FAA en de FAI, de Federale Asieladministratie en de Federale Administratie voor Immigratie. Totdat wij van de regering een basiswerktekst krijgen, horen wij de werkgeversorganisaties en de vakbonden. De vertegenwoordigers van Fabrimetal hebben ons bijvoorbeeld een heel volledige en nauwkeurige lijst gegeven van beroepen waar extra arbeiders nodig zijn. De vakbonden staan dan weer afwijzend tegenover buitenlandse arbeiders. Zij willen liever een doorgedreven opleiding voor mensen van hier. Wij hopen tegen Pasen 2001 rond te zijn met ons verslag.

Voetballers

Welk doel streeft de commissie Binnenlandse zaken na met betrekking tot het asielbeleid?

Anne-Marie Lizin: De Senaat wil waakzaam blijven en het overzicht over het hele dossier behouden. Wij behandelen eveneens het onderdeel "criminalisering" en de mensenhandel. De subcommissie "Mensenhandel" zal naast de problematiek van de prostitutienetwerken de toestand in bepaalde ambassades en de situatie van voetballers bestuderen.

Uw commissie vertoeft vaak buiten de muren van de Senaat.

Anne-Marie Lizin: Wij hebben sinds het begin van het parlementaire jaar een bezoek gebracht aan de Dienst Vreemdelingenzaken. We staan te popelen om de asielcentra te gaan bekijken die de regering wil oprichten. Ik zou ook graag nog eens naar een gesloten centrum gaan en Europol bezoeken. ■

de oppositie en van de meerderheid hebben hun bezorgdheid laten blijken over de vertragingen in de regularisatiedossiers en over de te lange wachttijden voor mensen die een naturalisatieaanvraag indienen.

Het nieuwe regeringsbeleid

In de weken die volgden op deze beleidsverklaring heeft de regering de krachtlijnen van haar asielbeleid voor de komende jaren uitgetekend. Bepaalde elementen hieruit zullen in het Parlement worden besproken, andere zullen bij koninklijk besluit worden geregeld. De commissie Binnenlandse zaken zal dit beleid naar goede gewoonte grondig evalueren.

Nieuwe asielmaatregelen van de regering

Toegang. De regering richt drie gedecentraliseerde inschrijvingscentra op, in elk gewest één, om zo de aanvragen van kandidaat-vluchtelingen te verzamelen. Aan de grenzen komen er bovendien een tiental loketten waar asielaanvragen meteen worden opgevangen.

Procedure. De regering maakt een onderscheid tussen de normale en de snelle procedure. De snelle procedure geldt voor asielzoekers wier aanvraag niet-gegrond is bevonden. Om te bepalen of een asielaanvraag gegrond is, heeft de regering veertien criteria vastgelegd.

Hulp. Voortaan krijgen asielzoekers van de ocmw's (openbare centra voor maatschappelijk welzijn) geen financiële steun meer. Zij zullen enkel nog materiële hulp krijgen in asielcentra. De regering wil dus snel nieuwe asielcentra openen om asielzoekers op te vangen. Door niet langer financiële maar materiële steun te bieden, hoopt de regering de toevloed aan asielzoekers in te dijken en mensenhandelaars te ontmoedigen.

Gesloten centra. De regering stelt ook een nieuw reglement op voor gesloten asielcentra. Zo komt er een controlecommissie voor gesloten asielcentra, die

eventuele klachten van asielzoekers die opgesloten zitten, zal behandelen.

Niet-begeleide minderjarigen.

Momenteel worden sommige kinderen opgesloten in gesloten centra, ongeacht of hun ouders hen vergezellen of niet. Voortaan gaan niet-begeleide minderjarigen echter niet meer naar een gesloten centrum. De regering heeft besloten hen op te vangen in een federaal half-open centrum. Zo kunnen zij toch van een stukje vrijheid genieten, maar zijn ze wel beschermd tegen mensenhandelaars. ■

Minister van Binnenlandse zaken Antoine Duquesne staat de pers te woord aan het centrum "127 bis".

© BELGAPHOTO - Jacques Coillet

Mensenhandel moet op Europese agenda

“De Verenigde Naties en de Internationale Organisatie voor Migratie stellen dat ongeveer 4 miljoen mensen in de wereld door mensenhandel worden getroffen en dat 500.000 onder hen elk jaar West-Europa binnenkomen. Alle indicatoren wijzen op een toename van het aantal slachtoffers.” Aan het woord is Z.M. Koning Albert II in zijn nieuwjaarspeech voor de overheden van dit land.

De strijd tegen mensenhandel vergt samenwerking met de landen van waar de slachtoffers van mensenhandel komen. Zo zou je in een enkele zin de aanbevelingen kunnen samenvatten die de subcommissie “Mensenhandel en prostitutie” van de Senaat in juli 2000 formuleerde. Zo'n herleiding doet echter onrecht aan dit waardevolle rapport (www.senaat.be – wetgevingsdossier 2-152/1, pp. 152-166) waarnaar Zijne Majesteit de Koning expliciet verwees en dat, na een grondige analyse van het probleem, een resem waardevolle aanbevelingen doet.

Voorgeschiedenis

Het parlement bestrijdt reeds langer dan vandaag de mensenhandel. Zo was sedert 1992 een onderzoekscommissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers actief (Gedrukt Stuk Kamer 1993-94, nr. 673/7, blz. 83). Sindsdien tracht België met een reeks specifieke wetten de mensenhandel te bestrijden. Daarnaast staat het “Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding” in voor de voortgangsbegeleiding. Ten slotte legt de Federale regering jaarlijks een verslag voor aan Kamer en Senaat.

In de Senaat werkte de subcommissie Mensenhandel tijdens het eerste jaar van deze zittingsperiode (1999-2003) vooral rond het thema prostitutie, wat resulteerde in het reeds genoemde rapport. Sinds januari 2001 heeft de subcommissie echter, onder leiding van VLD-senator Paul Wille, haar werkveld verruimd naar andere sectoren en is zij gestart met een uitgebreide reeks openbare hoorzittingen.

De subcommissie Mensenhandel rapporteert aan de commissie Binnenlandse zaken en Administratieve aangelegenheden van de Senaat. De subcommissie wordt geleid door VLD-senator Paul Wille, voorzitter, en PSC-senator Magdeleine Willame-Boonen, ondervoorzitter. De andere leden zijn de senatoren Jeannine Leduc (VLD), Erika Thijs (CVP), Sabine de Bethune (CVP), Mohamed Daif (PS), Anne-Marie Lizin (PS), Nathalie de T'Serclaes (PRL-FDF-MCC), Wim Verreycken (Vl. Blok), Chokri Mahassine (SP), Marc Hordies (Ecolo), Frans Lozie (Agalev) en Vincent Van Quickenborne (VU-ID).

Regering wil strijd opvoeren tegen mensenhandel

Eerst wil de subcommissie Mensenhandel nagaan of de regering rekening heeft gehouden met haar aanbevelingen van juli 2000.

Daartoe werd overleg gepleegd met Eerste minister Guy Verhofstadt, minister van Binnenlandse zaken Antoine Duquesne, minister van Justitie Marc Verwilghen en Vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke integratie en Sociale economie, Johan Vande Lanotte.

Premier Verhofstadt verzekerde de subcommissie ervan dat binnen de regering sinds december 2000 een task force 'Mensenhandel' actief is. Op korte termijn moet hij een geïntegreerd beleid uitwerken en de informatie-uitwisseling organiseren.

Bovendien wil de Premier gebruik maken van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie in de tweede helft van 2001 om een Europees Observatorium voor Mensenhandel binnen Europol op te richten. Europol is een internationale organisatie die zich richt op het bestrijden van grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit. De organisatie heeft een ondersteunende rol ten behoeve van de politiediensten in de landen van de Europese Unie (EU).

Premier Verhofstadt wenst ook duidelijkheid over de toegankelijkheid van onze arbeidsmarkt voor buitenlandse werknemers.

Uitbreiding van het juridisch arsenaal

Minister Marc Verwilghen van Justitie kondigde een richtlijn aan van de dienst voor het Strafrechtelijk beleid die de transitfunctie van ons land naar Engeland voor mensenhandelaars bemoeilijkt. Verder kondigde de minister een wetsontwerp aan over minderjarige, niet-begeleide asielzoekers en een ander wetsontwerp over de geheimhouding van de identiteit van de slachtoffers van mensenhandel die voor rechtbanken getuigen.

Samenwerking troef

"De enige manier om de kern van criminele netwerken te treffen, is hen systematisch observeren", stelde minister Antoine Duquesne van Binnenlandse zaken. De minister verwees hierbij naar politionele samenwerkingsakkoorden met Hongarije, Roemenië, Bulgarije, Slowakije, Polen en Slovenië. Oekraïne en Rusland zouden binnenkort moeten volgen. Vanzelfsprekend wisselen onze departementen Justitie en Binnenlandse zaken stelselmatig informatie met elkaar uit. In Oekraïne, Guinee en Albanië werkt een Belgisch verbindingsman samen met de plaatselijke autoriteiten. Hij voert er ook een ontradingscampagne.

Ambitieuze programma

De komende maanden buigt de subcommissie Mensenhandel van de Senaat zich tijdens openbare hoorzittingen over de

uitbuiting van sportlui –vooral voetballers–, onregelmatigheden in de internationale transportsector, de diplomatieke wereld, de reisbureaus en de au-pair-instituten.

Daarnaast zal de subcommissie nagaan of het bestaande juridisch arsenaal –met bijvoorbeeld bijzondere opsporingstechnieken als telefoontap of het vermoeden van mensenhandel– volstaat in de strijd tegen de mensenhandel.

Door de gevolgen te bestuderen van het Dover-drama, waarbij 58 Chinezen de dood vonden tijdens hun clandestiene overtocht naar Engeland, zal de subcommissie automatisch belanden bij de Chinese en Albanese criminele netwerken.

VLD-senator Paul Wille is zich bewust van het ambitieuze karakter van de hele onderneming, maar hij en de subcommissie zijn ervan overtuigd dat men met man en macht moet strijden tegen deze moderne vorm van slavernij.

Doelstelling: de Europese agenda

Hoe dan ook maakt voorzitter Wille zich sterk dat tegen de aanvang van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie in juli 2001 ten minste een tussentijds rapport wordt afgeleverd. ■

Selectie uit de aanbevelingen van de subcommissie Mensenhandel en Prostitutie van juli 2000

In haar rapport van juli 2000 heeft de subcommissie zich vooral gebogen over de prostitutie en het geweld waarvan bijna uitsluitend vrouwen het slachtoffer worden.

Een eerste reeks aanbevelingen was dan ook specifiek vrouwgericht: de financiering van projecten voor vrouwen die in de herkomstlanden vaak in hun eentje het hele gezin onderhouden, informatiecampagnes waarin men vrouwen wijst op het risico terecht te komen in prostitutienetwerken of zwartwerk-circuits, reïntegratieprojecten voor slachtoffers, financiering van de slachtofferhulp in ons land en het op de Europese agenda plaatsen van de 'te vlotte' toekenning van visa voor 'danseressen'.

Een tweede reeks aanbevelingen beoogt onder meer een versterkte controle aan de buitengrenzen van de Europese Unie: voortaan controle op de jachthavens van Oostende, Blankenberge en Nieuwpoort door de Zeevaartpolitie en efficiënte technieken om verstekelingen op te sporen bij overtochten

naar Engeland. Bovendien moet België van zijn voorzitterschap van de Europese Unie gebruik maken om de internationale documentenzwengel, een Europees visabeleid, de oprichting van een Europees Observatorium over migratie en de versterking van Europol bovenaan de Europese agenda te plaatsen.

Een derde reeks maatregelen hoort thuis in de repressieve sfeer: politieonele en gerechtelijke samenwerking met de plaatselijke overheden in de herkomstlanden, inbeslagneming van bezittingen van mensenhandelaars, mensenhandel als prioriteit in het vervolgingsbeleid, betere informatie-uitwisseling tussen verschillende politiediensten, enz.

Ten slotte wenst de subcommissie dat een coördinator de regering zou bijstaan in de efficiënte aanpak van mensenhandel. ■

Het Verdrag van Nice en de grenzen van Europa

Als aanloop op het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie organiseerde de Senaat op 7 maart 2001 een colloquium over het Verdrag van Nice en de grenzen van Europa.

De Grondwet bepaalt dat het de Senaat toekomt om als eerste de internationale verdragen en dus ook het Verdrag van Nice te ratificeren. Deze ratificatieprocedure start over enkele maanden.

Het Verdrag van Nice wil de Europese instellingen aanpassen aan de komende uitbreidingen. Kan het verdrag deze ambitie echter waarmaken zonder het project van een politieke unie in gevaar te brengen?

Senaatsvoorzitter Armand De Decker (PRL-FDF-MCC) pleitte in zijn welkomstwoord voor een Europese Senaat, samengesteld uit nationale parlementsleden, om de burgers beter te betrekken bij het Europese project.

Vice-eerste minister en minister van Buitenlandse zaken Louis Michel behandelde in zijn inleiding op het colloquium de uitbreiding van de Europese Unie en het Belgische voorzitterschap.

PS-fractievoorzitter Philippe Mahoux, voorzitter van het federaal adviescomité voor Europese aangelegenheden, en Prof. Franklin Dehousse (Luikse universiteit) gaven het startsein voor het debat over de mogelijkheden en moeilijkheden die gepaard gaan met de uitbreiding van de Europese Unie.

Sprekers waren:

- Michel Barnier, Europees Commissaris

- Giorgio Napolitano, voorzitter van de commissie Constitutionele zaken van het Europees parlement
- Elmar Brok, voorzitter van de commissie Buitenlandse zaken van het Europees parlement
- Jean-Luc Dehaene, gewezen Eerste minister

Het tweede onderwerp van het colloquium luidde: Europa verzoend: doelstellingen en vereisten. Voorzitter was Eric Derycke, SP-volksvertegenwoordiger en voormalig minister van Buitenlandse zaken. De inleiding werd verzorgd door Prof. Koenraad Lenaerts (KU Leuven).

Sprekers waren:

- Jan Kulakowski, minister, hoofdonderhandelaar voor de toetreding van Polen tot de E.U.
- Peter Gottfried, staatssecretaris voor Europese integratie van Hongarije
- Nihad Akyol, permanent vertegenwoordiger van Turkije bij de E.U.
- Eneko Landaburu, directeur-generaal van de Algemene dienst uitbreiding van de Europese Commissie

Het derde en laatste onderwerp handelde over de grenzen van de Europese Unie. **Philippe Monfils, PRL-FDF-MCC-Senaatsfractievoorzitter** en lid van de Parlementaire assemblee van de Raad van Europa, fungeerde als voorzitter. Prof. Christian Franck (UCL) leidde het debat in, waaraan deelnamen:

- Prof. Georges Prevelakis, aardrijkskundige (Sorbonne)
- Alain Lamassoure, Europees Parlements lid
- Pierre Jockheer, Europees Parlements lid voor Ecolo
- Elmar Brok, voorzitter van de commissie Buitenlandse zaken van het Europees Parlement

De conclusies werden getrokken door Prof. Marc Maresceau (RU Gent). ■

Brand !

DE HERVORMING VAN DE CIVIELE VEILIGHEID

Georges Dallemagne (PSC) was rapporteur van de debatten (www.senate.be, wetgevingsdossier 2-433) over de hervorming van de diensten van de civiele veiligheid. Hij vertelt welke informatie de hoorzittingen en de bezoeken aan de kazernes opgeleverd hebben.

Georges Dallemagne : Wij hebben heel wat leemten vastgesteld. Op de eerste plaats zijn niet overal alle risico's in kaart gebracht. Dergelijke kaarten bestaan soms in bepaalde gemeenten of voor bepaalde giftige stoffen. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen daarentegen bestaat geen enkele risicobeschrijving.

Geen integratie tussen de diensten

Georges Dallemagne : Verder stellen we vast dat de hulpdiensten onderling niet over een geïntegreerde organisatie beschikken : enerzijds is er de civiele bescherming en anderzijds de brandweer.

Er bestaat geen algemene directie voor de brandweer zoals de algemene directie voor de Civiele Bescherming. Anderzijds hangen de brandweerdiensten af van twee ministeries : van Binnenlandse zaken en Volksgezondheid.

Is dat gebrek aan integratie voelbaar in de dagelijkse werking ?

Georges Dallemagne : Ja. Er zijn normen nodig om zowel de wijze van uitrusting als de interventies te regelen. In sommige kazernes vertrekken twee brandweerlieden met een ladder, in andere vijf. Er zijn korpsen die uitgerust zijn tegen alle regels van het gezond verstand

in. In Ghlin bij voorbeeld heeft de civiele bescherming voor een bedrag van 5 miljoen een vrachtwagen aangekocht om modder op te zuigen. Zo'n vrachtwagen zou tot de federale uitrusting moeten behoren. Er is er zo maar één nodig voor het hele land.

Gebreken in de opleiding

De commissie heeft eveneens gebreken in de opleiding vastgesteld.

Georges Dallemagne : Er bestaat geen aangepast opleidingsniveau voor de kaderleden en de hogere officieren. Ook het statuut van de personeelsleden geeft pro-

blemen. De gemeentebesturen financieren de brandweerlieden terwijl de federale Staat de bezoldigingen vaststelt voor de diensten van de civiele bescherming.

Statuut van de vrijwilligers

Moet men ook het statuut van de vrijwilligers opnieuw bekijken?

Georges Dallemagne : In België zijn er, vergeleken met het Europese gemiddelde, meer vrijwilligers dan beroepskrachten. Dat vormt op zichzelf geen probleem maar men moet ervoor zorgen dat ze een passend opleidingsniveau en een aangepaste begeleiding krijgen. Het gebeurt echter dat de kazernecommandant een vrijwilliger is. ■

Senaatsverslag vormt de aanzet voor de hervorming van de hulpdiensten

Tijdens het eerste semester van 2000 heeft de commissie Binnenlandse zaken zich gebogen over de hervorming van de diensten van de civiele veiligheid.

De senatoren hebben hoorzittingen gehouden met zes leidinggebende personen van de civiele bescherming of van de brandweerkorpsen en met de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-hoofdstad. Voorts heeft de commissie bezoeken gebracht aan verschillende brandweerkazernes en aan een permanente eenheid van de civiele bescherming. Ten slotte is een delegatie in Frankrijk en in Zwitserland geweest.

Steunend op deze getuigenissen hebben de senatoren in een verslag van 23 mei 2000 aanbevelingen geformuleerd voor de minister van Binnenlandse zaken. Deze heeft de senatoren verzekerd dat hij daarmee rekening zal houden in de hervorming die op het getouw staat.

De voornaamste aanbevelingen van de Senaat hebben betrekking op de organisatie van de hulpdiensten, de statuten en de opleiding van het personeel.

Oprichting van een federale raad voor de civiele veiligheid. Deze raad zou onder meer de risico's in kaart moeten brengen en zou de hulp moeten coördineren.

Oprichting van provinciale en zonale raden. Hierin zouden alle middelen van de hulpdiensten op het grondgebied van de zone worden samengebracht. Indien er per provincie verschillende zones zouden bestaan, is het volgens de commissie Binnenlandse zaken raadzaam een provinciaal bestuursniveau op te richten.

Opleiding. Om het gebrek aan hooggespecialiseerde opleiding te verhelpen, beveelt de commissie Binnenlandse zaken aan een federale school voor civiele veiligheid op te richten. Deze school zou niet alleen zorgen voor de opleiding van de hogere officieren, maar zou ook toezicht houden op de opleidingen die in de provinciale scholen verstrekt worden.

Harmonisering van de statuten. De senatoren stellen voor de nieuwe diensten voor civiele veiligheid onder te verdelen in drie homogene categorieën van graden : officier, onderofficier en basisgraad.

Vrijwilligers. Voor de leden van de commissie moet het statuut van de vrijwilligers geleidelijk geharmoniseerd worden om binnen vijf jaar te komen tot een volledig eenvormig statuut. ■

As van overledene thuis bewaren

De Senaat keurde eind juni 2000 een wetsvoorstel goed over de begraafplaatsen en de lijkbezorging. De Kamer heeft het wetsontwerp ongewijzigd aangenomen. De as van de overledene kan worden uitgestrooid of begraven op een andere plaats dan de begraafplaats. De urne met de as mag ook door de nabestaanden, thuis bijvoorbeeld, worden bewaard. De overledene moet de bestemming wel schriftelijk hebben vastgelegd. Wanneer het om een minderjarig kind gaat, mogen de ouders beslissen.

VLD-senator Jeannine Leduc diende het wetsvoorstel in.

CVP-senator Mia De Schampelaere ging niet akkoord met het wetsvoorstel.

Voor

VLD-senator Jeannine Leduc:

Niets is zo persoonlijk als de eigen dood. De dood is een privé-aangelegenheid. De wet moet natuurlijk een aantal regels opleggen. Maar uiteindelijk moet het zelfbeschikkingsrecht primeren. Wanneer iemand zegt: hier ben ik gelukkig geweest, hier wil ik terugkomen, waarom zijn as dan niet uitstrooien op zijn geliefkoosde plek, zijn rozentuin, zijn vijver, de boom waaronder hij graag zijn krant las? Dat moet toch kunnen.

Ik ken een moeder die de urne met de as van haar verongelukte zoontje wil begraven onder de goal die hij net vóór zijn dood had gekregen. Sommigen zeggen dat dit het afscheid bemoeilijkt. Men mag dat niet veralgemenen. Deze bestemming kan het rouwproces ook vergemakkelijken. Ik krijg enorm veel telefoontjes, vooral van ouders van wie het kind in dramatische omstandigheden is omgekomen en van personen die hun partner verloren.

Anderen willen de urne in huis bewaren. Zelf zou ik dat niet doen. Maar indien dat de wil van de overledene was en de familie ermee instemt, moet dat toch kunnen. Of moeten we het goedvinden dat familieleden op de strooiweide proberen wat as in een luciferdoosje te verzamelen?

Natuurlijk moet de wet paal en perk stellen aan eventuele misbruiken. De wet verbiedt dat een handel wordt opgezet rond de as van vedetten of goeroes bijvoorbeeld.

Als familieleden na verloop van tijd de as thuis niet meer willen bewaren, kunnen zij de as naar de begraafplaats brengen.

Dat er grafmonumenten zullen verrijzen in onze tuinen, geloof ik niet. Daarvoor is een stedenbouwkundige vergunning nodig. En als men in zijn tuin een kitscherige Venus kan neerzetten, waarom dan geen denksteen voor een dierbare?

Voor een milieuprobleem hoeft men niet bang te zijn, want as bestaat voor 99 procent uit mineralen. De volksgezondheid loopt evenmin gevaar. Een lijk daarentegen kan men niet om het even waar begraven.

Ik vind niet dat dit ontwerp het gelijkheidsbeginsel schendt. Iedereen is vrij te kiezen voor begraving of voor crematie. Al wie voor crematie kiest, moet zelf kunnen bepalen wat er met zijn as moet gebeuren.

Overigens moet een overledene ook in de dood zijn eigenheid kunnen bewaren. Ook op zijn afscheid moet hij zijn stempel kunnen drukken.

Tegen

CVP-senator Mia De Schampelaere:

De wijze waarop we met onze doden omgaan, is in alle culturen en in alle tijden een collectief gegeven. Het respect dat de overledenen verdienen, mag niet van individuele voorkeuren afhangen. De dood is geen louter privé-aangelegenheid.

Onze wetgeving op de begraafplaatsen en de lijkbezorging moest in de negentiende eeuw beletten dat er aparte begraafplaatsen voor gelovigen en niet-gelovigen zouden komen.

Maar ook vandaag heeft een gemeenschappelijke begraafplaats nog zin: alle overledenen zonder onderscheid van bekendheid, gezindheid of sociale afkomst kunnen er worden herdacht.

Met dit nieuwe wetsontwerp kunnen niet alleen families, maar ook groepen en verenigingen die zich om culturele, sociale en religieuze redenen willen onderscheiden, voortaan voor een privé-bewaring of -begraving van urnen opteren. En wie zal de moslimgemeenschap of de joodse gemeenschap kunnen beletten om in naam van het gelijkheidsbeginsel, ook eigen privé-begraafplaatsen op te eisen als ze de richtlijnen voor de volksgezondheid naleven die nu voor de gemeentelijke begraafplaatsen gelden? Het principe van de gelijke behandeling van alle overledenen wordt dus onderuit gehaald.

Het wetsontwerp maakt heel veel mogelijk: huisaltaren, familiale urnenvelden en ingemetselde columbaria in om het even welk gebouw. De uitvoeringsbesluiten zullen niet kunnen verbieden wat de wet nu toestaat.

Ik vind mevrouw Leduc naïef als zij ervan uitgaat dat er geen misbruiken zullen zijn. De wet verbiedt wel commercieel misbruik, maar dat is niet genoeg.

Een wetgeving die de asbestemming op geen enkele wijze reglementeert, vind ik onaanvaardbaar. Wat voor ons wel kan, is een vrije uitstrooiing van de as, onmiddellijk na de crematie, op een plaats die voor de overledene een symbolische of emotionele betekenis had, bijvoorbeeld in een bos, in een rivier of vlak bij zijn woning.

Een ongecontroleerde privé-bewaring of privé-begraving van de asresten kan daarentegen niet.

www.senate.be - Wetgevingsdossier 2-258

Directe democratie

COMMISSIE VOOR POLITIEKE VERNIEUWING

De commissie voor Politieke vernieuwing van Kamer en Senaat heeft eind november 2000 de fundamentele discussie aangevat over de invoering van bepaalde elementen van directe democratie: het referendum, de volksraadpleging en het petitierecht.

De commissie voor Politieke vernieuwing aan het werk in een zaal van de Senaat

Kamerleden en senatoren buigen zich nu samen over een lijvig rapport, dat acht professoren-experts van de commissie hebben opgesteld.

De commissie Politieke vernieuwing werd op 17 januari 2000 officieel geïnstalleerd. Zij wordt voorgezeten door **Senaatsvoorzitter Armand De Decker (PRL-FDF-MCC)** en **Kamerlid Dirk Van der Maelen (SP)**.

Naast de directe democratie behandelt de commissie ook onderwerpen als de vertegenwoordigende democratie -met de rechtstreekse verkiezing van burgemeesters als belangrijkste blikvanger- en de politieke deontologie.

De commissie voor Politieke vernieuwing heeft een eigen website waarop geïnteresseerde burgers haar werkzaamheden van nabij kunnen volgen: www.fed-parl.be/politics ■

De volksraadpleging komt er wellicht

Senaatsvoorzitter **Armand De Decker (PRL-FDF-MCC)** zit samen met volksvertegenwoordiger **Dirk Van der Maelen,(SP)** de commissie Politieke vernieuwing voor, die begin 2000 is ingesteld. Hij maakt de balans op van de eerste maanden van activiteit.

Armand De Decker: In haar regeringsverklaring riep de nieuwe meerderheid het Parlement op een commissie Politieke vernieuwing in te stellen. Wij, Kamer en Senaat, hebben dit samen gedaan. En dat is meteen een eerste reden tot tevredenheid: er was eerst sprake van om apart aan de slag te gaan, wat ronduit belachelijk zou zijn geweest. Een delicaat aspect van onze taak is wel dat voor de uitvoering van projecten waar wij aan werken vaak een Grondwetsherziening nodig is. Om de Grondwet te kunnen herzien, moet echter eerst een lijst worden opgesteld van alle te wijzigen artikelen. Nadien moet het Parlement ontbonden worden

en moeten er verkiezingen komen. Pas dan kunnen de ontwerpen tot wijziging van de Grondwet worden ingediend. Wij moeten dus wel op lange termijn werken. Wij willen dan ook het terrein effenen, zaken uitklaren, problemen aankaarten en precies die aspecten aanwijzen waarvoor een Grondwetsherziening nodig is. Tijdens discussies proberen wij dan die punten eruit te lichten waarover mogelijk overeenstemming bereikt kan worden. Soms is dit wel frustrerend, maar wij verplichten het Parlement toch om diep na te denken over belangrijke onderwerpen in verband met democratie.

*Volksvertegenwoordiger Dirk Van der Maelen (SP)
en Senaatsvoorzitter Armand De Decker (PRL-FDF-MCC)*

Referendum of volksraadpleging: nog steeds taboe?

Om te beginnen heeft de commissie de directe democratie bestudeerd. In onze geschiedenis is er echter slechts één voorbeeld van een volksraadpleging: de Koningskwestie. En die heeft diepe wonden geslagen. Zijn het referendum en de volksraadpleging nog steeds taboe?

Armand De Decker: De Koningskwestie illustreert ons communautair probleem. Er heerst nog steeds de angst dat een referendum verschillende uitslagen ople-

vert in Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Tegelijkertijd waait er wel een nieuwe wind in de manier van denken en is er dankzij het verbeterde communautaire klimaat een kleine opening merkbaar. Ik merk dat ons federaal systeem stilaan volwassen wordt. En ook de politici behandelen onze communautaire geschillen, die vroeger al te vaak verlamdend werkten, steeds volwassener.

Ik geloof dat we tijdens deze zittingsperiode eensgezindheid kunnen bereiken over de volksraadpleging.

Zonder Grondwetsherziening?

Armand De Decker: De fracties noch de deskundigen raken het eens. We zullen dus nog even geduld moeten oefenen. Ik heb wel gemerkt dat er vaak van uit wordt gegaan dat de standpunten van de partijen over een onderwerp onverzoenlijk zijn. Tijdens de discussies "ontdooien" de partijen echter geleidelijk en gaan ze openstaan voor de argumenten van de anderen. De ideeën evolueren in de loop van de discussie.

Denk aan de gevolgen

De commissie doet een beroep op een team van deskundigen. Wat is hun taak?

Armand De Decker: Vaak komen erg technische problemen kijken bij de directe democratie, maar ook bij de vertegenwoordigende democratie (waar de grote vraag is of we vasthouden aan het proportionele systeem dan wel geheel of gedeeltelijk het meerderheidssysteem invoeren). De ideeën van verkozenen over deze onderwerpen zijn al te vaak "dooddoeners", als ik dat zo mag zeggen. "We moeten het meerderheidssysteem invoeren omdat de burger dan tenminste het resultaat van de verkiezingen kan zien" is niet alleen erg makkelijk gezegd, maar ook erg eenvoudig om te begrijpen. We moeten ons echter bewust zijn van de gevolgen. Als we dit goed willen aanpakken, moet het op een wetenschappelijke manier, en daarom hebben wij deze professoren nodig.

Tot welke resultaten hoopt u dat de commissie kan komen?

Armand De Decker: We kunnen wellicht komen tot een volksraadpleging, maar we kunnen hopelijk ook bepalen welk gevolg petitie moeten krijgen. Niet reageren op een petitie met 300 000 handtekeningen getuigt immers niet van veel respect voor de mening van anderen. We zouden bijvoorbeeld het Parlement kunnen verplichten erover te debatteren. En daarvoor is geen Grondwetsherziening nodig.

Ook over de deontologie van de verkozenen zouden we snel vooruitgang moeten kunnen boeken. ■

Voorzitter De Decker vraagt meer respect van ministers

In een brief aan premier Verhofstadt vraagt **Senaatsvoorzitter Armand De Decker** dat de federale ministers wat meer respect zouden opbrengen voor de werkzaamheden van de Senaat. Voorzitter De Decker merkt op dat het blijkbaar een tendens is bij heel wat ministers te vragen dat bepaalde amendementen zouden worden verworpen, "ook al zijn ze gegrond en nuttig voor het wetgevend werk", alleen met de bedoeling tijd te winnen.

Deze houding getuigt volgens Armand De Decker van een misprijzen voor het principe van het

tweekamerstelsel dat bepaald is in de Grondwet.

De Senaat heeft nochtans als essentiële taak diep na te denken over ingewikkelde maatschappelijke problemen, maar vooral om te waken over de kwaliteit van het wetgevend werk.

"U weet, net als ik, dat verschillende wetsontwerpen slecht opgesteld zijn. De tweede lezing door de Senaat of door de Kamer vormt dus een essentiële waarborg voor onze parlementaire democratie", aldus Senaatsvoorzitter Armand De Decker. ■

Familie

Tante Mieke zal voortaan samen met neefje Bart in dezelfde gemeenteraad zitting kunnen hebben, maar samen in het college van burgemeester en schepenen gaat voorlopig nog niet.

Volgens artikel 73 van de gemeentewet konden bloed- en aanverwanten tot in de derde graad niet in dezelfde gemeenteraad zitting nemen. De Senaat besliste eind juni 2000 eenparig die onverenigbaarheid terug te brengen tot de tweede graad, maar dan alleen in de gemeenteraad. In het college van burgemeester en schepenen blijft de derde-gradsonverenigbaarheid bestaan.

Ook de Kamer keurde het wetsontwerp goed, zodat de wijziging van de gemeentewet nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2000

in het Staatsblad kon worden gepubliceerd.

Verschiedende senatoren en ook de minister van Binnenlandse zaken spraken zich uit voor een volledige afschaffing van alle familiale onverenigbaarheden. Maar dan moet eerst het probleem van de discriminatie tussen gehuwde en samenwonende koppels worden uitgelokt.

www.senate.be

Wetgevingsdossier 2-119

Lambermont-teksten

Het ontwerp over de aanpassing van de financieringswet werd neergelegd in de Kamer. Het ontwerp van bijzondere wet over de overheveling van bevoegdheden aan de Gemeenschappen en Gewesten wordt in de Senaat besproken.

Advies directe democratie

Binnenkort buigt de commissie Politieke vernieuwing van Kamer en Senaat zich over de mogelijkheid om een verklaring tot herziening van de Grondwet op te stellen over directe democratie (vb. volksraadpleging of referendum).

Indien de politieke wil aanwezig is, kan het petitierecht nog deze legislatuur uitgebreid worden tot verenigingen.

Het is de eerste maal dat in België een multidisciplinaire studie werd gevoerd over het inpassen van de directe democratie in het bestaande politiek stelsel.

Aantrekkelijk voor de media

Het Bureau van de Senaat heeft zich gebogen over de werking van de assemblee. Men wil de Senaat aantrekkelijker maken voor de media.

Of commissievergaderingen openbaar moeten worden gemaakt, is nog niet duidelijk. Wel wordt de spreektijd bij mondelinge vragen ingekort, wat tot vinniger debatten moet leiden.

Vragen om uitleg gaan bij voorkeur naar de donderdagmorgen, in plaats van de donderdagavond. Dat moet ervoor zorgen dat de debatten waartoe ze leiden op een voor de media geschikter moment vallen.

Nieuwe senatoren

Yves BUYSSSE (VI. Blok)

Jean CORNIL (PS)

Jacques D'HOOGHE
(CVP)

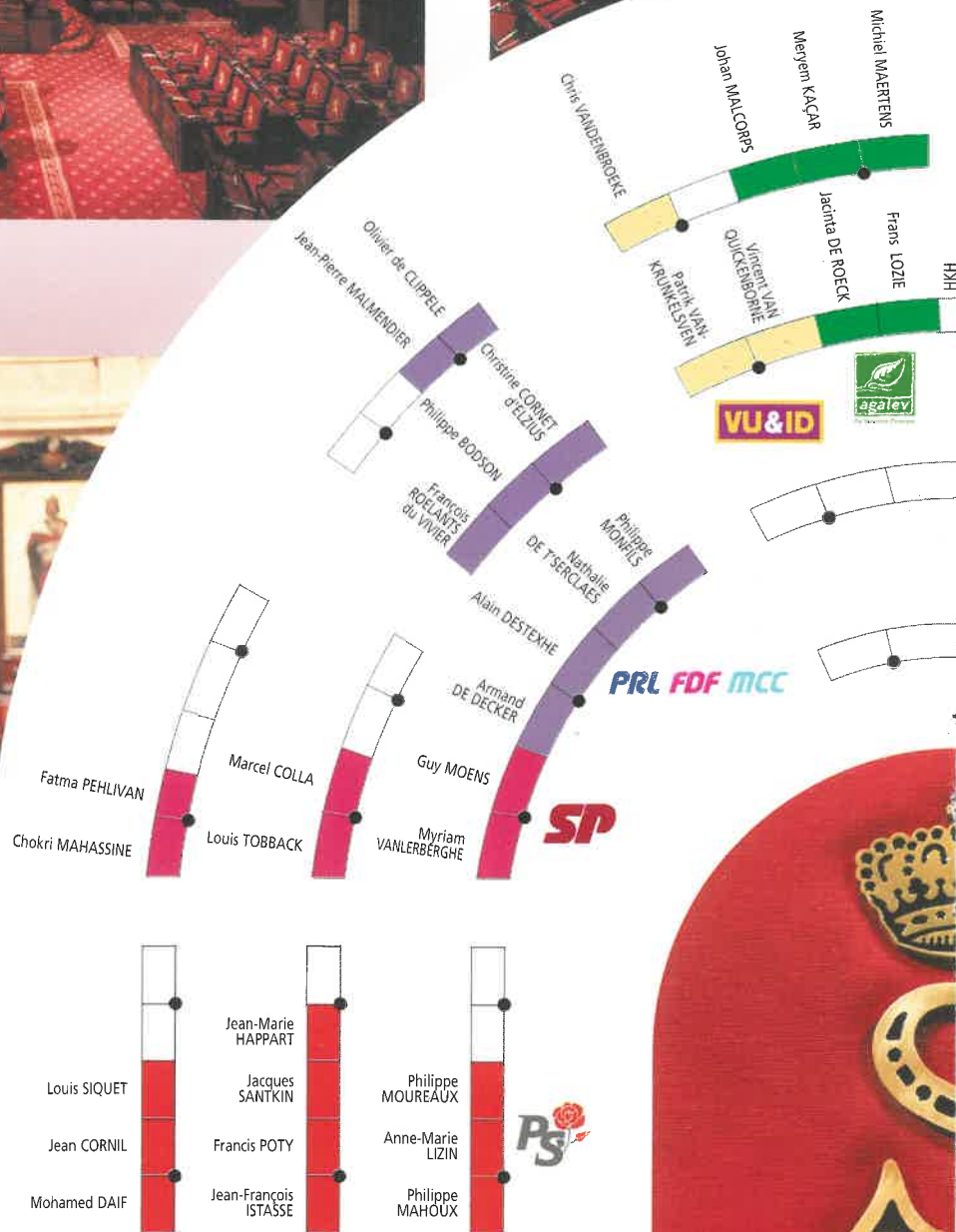
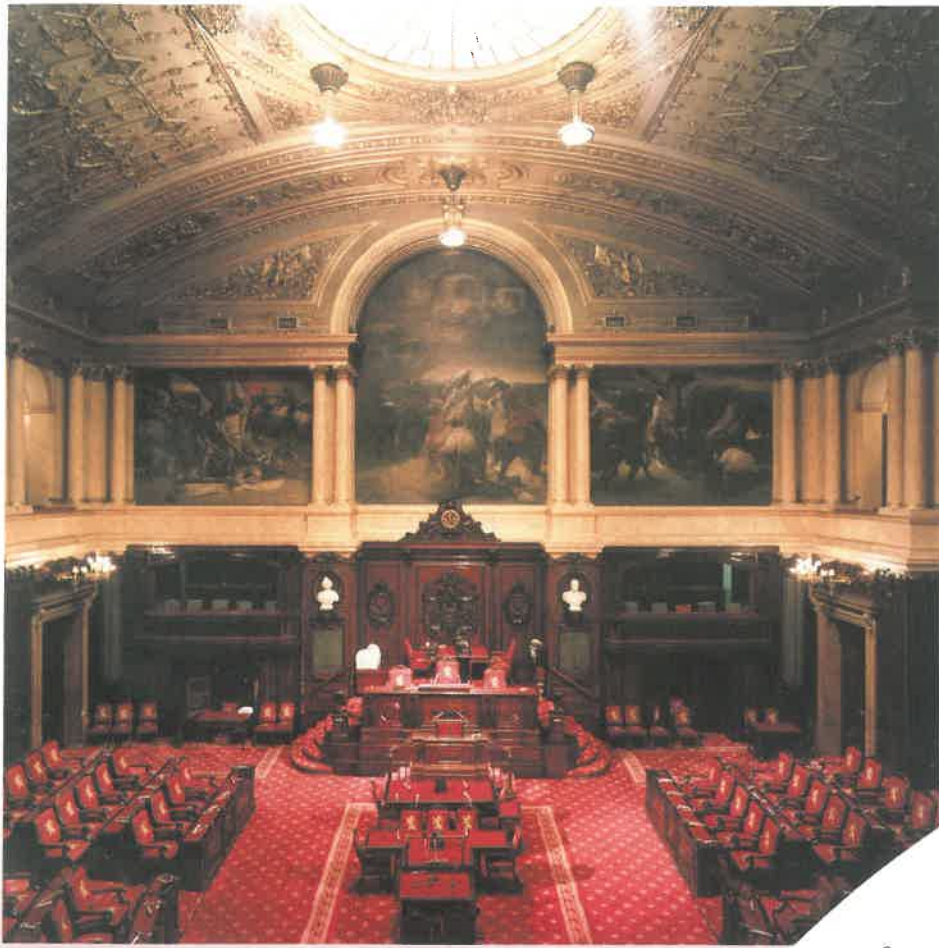
Fatma PEHLIVAN (SP)

François ROELANTS du
VIVIER (PRL-FDF-MCC)

Jan STEVERLYNCK
(CVP)

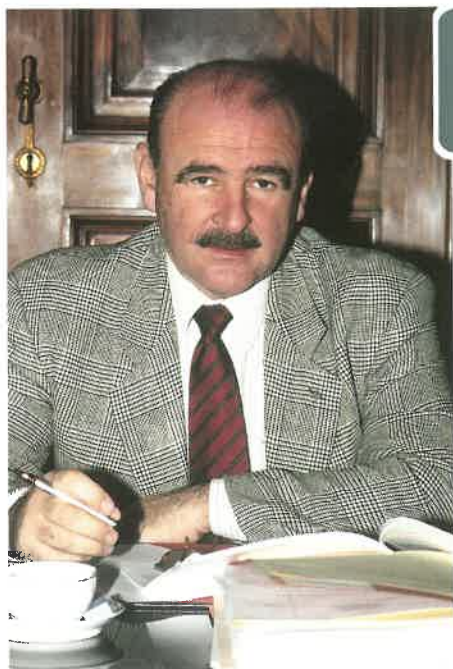
Voorzitter,

Maatschappelijk debat over de mobiliteit:

verkeersveiligheid

Een werkgroep "Mobiliteit" is volop bezig met de voorbereiding van een maatschappelijk debat over de mobiliteit. **VLD-senator Didier Ramoudt**, die de werkgroep voorzigt, geeft een stand van zaken.

De commissie Financiën en Economische aangelegenheden, die ook bevoegd is voor het vervoer, vatte in het voorjaar 2000 het plan op om een debat te organiseren rond mobiliteit.

Na eerst te hebben geluisterd naar trein-, tram- en busgebruikers, fietsers, verkeersdeskundigen en vertegenwoordigers van de haven van Brussel, de NMBS, de werkgevers en de Vlaamse en federale overheidsadministraties, kreeg een beperkte werkgroep de opdracht het plenaire Senaatsdebat voor te bereiden en een resolutietekst uit te werken.

Verkeersveiligheid centraal

Didier Ramoudt: Het woord "mobiliteitsdebat" is misschien wat misleidend. Niet de mobiliteit, maar de verkeersveiligheid is het uitgangspunt van het debat: hoe kunnen we, rekening houdend met de verkeersveiligheid, de mobiliteit verbeteren ?

De werkgroep gaat ervan uit dat de overheid gebruik kan maken van drie hefboomen: fiscaliteit, infrastructuur en wetgeving. De vijf thema's –personenvervoer, goederenvervoer, leefmilieu, verkeersvei-

staat centraal

ligheid en ruimtelijke ordening- worden telkens vanuit die drie invalshoeken benaderd.

Dat is geen gemakkelijke opdracht want Gemeenschappen en Gewesten zijn eveneens voor deze materies bevoegd. Gelukkig hebben in de Senaat ook Gemeenschapssenatoren zitting. Ik wil hen bij de werkgroep betrekken en om hun advies vragen.

Krachtig signaal

Didier Ramoudt: De Senaat zal bovendien rekening moeten houden met het overheidsbeleid. Vice-eerste minister Isabelle Durant (Ecolo) bereidt een witboek voor over de mobiliteit. Dat zal ons niet beletten voort te werken aan onze voorstellen. Het parlement moet zijn verantwoordelijkheid opnemen. Wij zullen voorstellen uitwerken die tegelijkertijd

gedurfd, haalbaar en realistisch zijn. We zijn niet zinnens onze teksten af te zwakken tot een vaststelling van feiten. Na de goedkeuring van de resolutie door de Senaat zullen we trouwens onmiddellijk een aantal wetsvoorstellen indienen.

Voorstellen

Didier Ramoudt: De werkgroep zal de regering alleszins vragen fiscale hervormingen door te voeren.

Wij stellen ook voor een technische controle voor motoren in te voeren. Het kan toch niet dat machines die meer dan 200 km per uur halen, helemaal niet worden gecontroleerd. Door de BTW op beschermingskledij en reflectoren tot 6 procent te verlagen, willen wij de fietsers ertoe aansporen beschermingskledij te dragen.

Ook over de invoering van een richtsnelheid voor auto's op snelwegen bestaat ruime eensgezindheid. De toegelaten snelheid zal dan automatisch worden aangepast aan de verkeersdichtheid.

Sommige voorstellen zullen niet meteen kunnen worden uitgevoerd omdat zij een mentaliteitswijziging impliceren of een infrastructuur vergen die niet onmiddellijk realiseerbaar is. Ik denk bijvoorbeeld aan het GEN (Gewestelijk Express Net) rond Brussel. ■

Vertraag, u nadert onze school !

De Senaat keurde eind juni 2000 eenparig een wetsvoorstel goed dat de verkeerssnelheid in de omgeving van de school, vóór en na de schooluren, tot 30 kilometer per uur beperkt. **SP-senator Kathy Lindekens**, die het wetsvoorstel had ingediend, geeft tekst en uitleg.

Kathy Lindekens : Het verkeer is de belangrijkste doodsoorzaak bij kinderen. In 1997 raakten in ons land zesduizend kinderen jonger dan veertien jaar gewond bij verkeersongevallen, voor 54 onder hen met fatale afloop. Mijn wetsvoorstel wil de automobilisten bewust maken van het gevaar dat kinderen in het dagelijkse schoolverkeer lopen.

Schoolomgeving krijgt eigen statuut

Kathy Lindekens: De meeste scholen liggen in de bebouwde kom, waar maximum 50 kilometer per uur mag worden gereden. Het verschil in remafstand tussen 30 en 50 kilometer per uur is toch 15 meter.

De grootste problemen doen zich voor langs drukke invalswegen. Meestal is het verkeer er zeer druk als de schoolpoorten open staan.

Het zone 30-concept, dat bedoeld is voor woonbuurten, is op de schoolomgeving niet altijd toepasbaar. Daarom moet de

schoolomgeving een apart juridisch statuut krijgen zodat ze met duidelijk zichtbare borden kan worden afgebakend en er zowel vóór als na de schooluren een snelheidsbeperking van 30 kilometer per uur geldt. De tijd vóór en na moet voldoende ruim worden ingesteld. Het is rond de school immers veel gevaarlijker op de tijdstippen dat de kinderen druppelsgewijs aankomen of weggaan – tijdens de uren van voor- of nabewaking – dan op de piekmomenten als er veel kinderen rond de school te zien zijn en automobilisten automatisch vertragen.

Kaderwet

Kathy Lindekens: Het wetsontwerp is een soort kaderwet, die aan de bevoegde federale minister de opdracht geeft concrete maatregelen uit te werken: welke borden er moeten komen, op welke plaatsen en voor welke uren de snelheidsbeperking geldt. De minister zal hiertoe overleg moeten plegen met het Belgisch instituut voor Verkeersveiligheid en met de Gewesten.

Het ontwerp zegt ook dat de gemeenten financiële steun van de federale overheid krijgen wanneer zij de verkeersveiligheid rond de school verbeteren.

Inventaris gevaarlijke punten

Kathy Lindekens: Ik weet natuurlijk ook dat kinderen niet alleen in de onmiddellijke buurt van de school gevaar lopen. Daarom heb ik de gemeentebesturen gevraagd een inventaris op te stellen van alle gevaarlijke punten, niet alleen in de onmiddellijke schoolomgeving, maar op alle schoolroutes. Dat moet samen met de kinderen gebeuren, want omdat zij kleiner zijn, zien zij het verkeer vanuit een andere invalshoek dan volwassenen. Zij zien hindernissen en moeilijkheden die volwassenen niet altijd opmerken.

Maar niet alleen de overheid, ook wij volwassenen en ouders moeten wat meer discipline aan de dag leggen en nagaan hoe we de schoolomgeving veiliger kunnen maken, niet alleen voor onze kinderen, maar voor alle kinderen. ■

www.senate.be

Wetgevingsdossier 2-261

Scholierenparlement

JONGEREN (BE)OEFENEN HET PARLEMENTAIRE SPEL

Op 12 mei 2000 werd de Senaat overspoeld door een tweehonderdtal jongeren en hun begeleiders. Het Scholierenparlement hield zijn overkoepelende slotzitting rond het "Vluchtelingenbeleid".

Her en der in Vlaanderen vormen de jongeren uit de laatste jaren van het middelbaar onderwijs een Scholierenparlement. Een jaar lang komen deze gemotiveerde jongeren samen om in hun eigen streek te werken rond een centraal thema.

Als volleerde parlamentsleden debatteren ze onderling, zoeken ze naar compromissen en werken ze teksten van resoluties en wetsvoorstellen uit. De overkoepelende slotzitting in de Senaat vormt de kroon op het werk. De jongeren uit de plaatselijke scholierenparlementen ontmoeten in de Senaat 'echte' parlamentsleden. Ze toetsen er hun bevindingen en meningen aan de realiteit van de politieke mogelijkheden en aan die van hun collega's scholieren-parlamentsleden.

Vluchtelingenbeleid

Op 12 mei 2000 discussieerden de jongeren over het vluchtelingenbeleid met de senatoren **Martine**

Taelman (VLD), Erika Thijs (CVP), Jurgen Ceder (VI. Blok), Myriam Vanlerberghe (SP), Kathy Lindekens (SP), Meryem Kaçar (Agalev) en Patrik Vankrunkelsven (VU-ID).

Dit gebeurde eerst in kleine werkgroepen, samen met een senator. Ter afsluiting kwamen alle jongeren en senatoren samen in een plenaire vergadering.

Na de boeiende en soms verhitte discussies werd een resolutie aangenomen die een pleidooi is voor Europese samenwerking inzake vluchtelingenbeleid, noodhulp in getroffen landen en een vlotter systeem voor de opvang van oorlogs- en economische vluchtelingen. ■

Het Federale Parlement opent zijn deuren

MASSALE BELANGSTELLING VAN DE BEVOLKING

Het is stilaan een traditie dat het Federale Parlement op 21 juli, de Nationale Feestdag, zijn deuren wagenwijd opent voor de bevolking. Ook vorig jaar waren de belangstellenden na afloop van de militaire parade welkom in het Paleis der Natie. Honderden mensen maakten van de gelegenheid gebruik om de Senaat en de Kamer van volksvertegenwoordigers te bezoeken.

Via een afgebakende omloop werden de bezoekers door de mooiste zalen van het gebouw geleid. Ze deden dit in hun eigen tempo. Een gratis brochure wees hen op de bezienswaardigheden en lichte samenstelling en werking van beide federale assemblees toe. Een quiz in de vorm van een zoektocht (met een kleine attentie voor elke juiste oplossing) maakte het bezoek aantrekkelijk.

Senaatsvoorzitter Armand De Decker ontving persoonlijk de bezoekers. Meer nog, hij wijdde hen in het werk van de senatoren in en beantwoordde de vele vragen. Pas rond 20 uur verlieten de laatste bezoekers het gebouw.

Afspraak op 21 juli 2001. ■

Nieuw ontvangstcentrum

Sinds kort komt het publiek voor Kamer en Senaat binnen langs de Leuvenseweg 13. Daar bevindt zich de pas geopende Ontvangstruimte annex Informatiecentrum van het Federale Parlement.

Zowel groepen als individuele bezoekers kunnen er terecht voor informatie over organisatie en werking van het Federale parlement. Men kan er ook surfen op het internet of er naslagwerken, een fotoboek, een videofilm of souvenirs (balpen of paraplu met Senaatslogo erop) kopen.

Bezoeken

Voor een gratis rondleiding gelieve men **vooraf** contact op te nemen met

Léon Tombal

Dienst Protocol en Externe betrekkingen van de Senaat

Natieplein 1 - 1009 Brussel

tel. 02/501.73.55

fax 02/501.74.14

of een e-formulier in te vullen (www.senate.be).

Het Federale parlement ontvangt van maandag tot zaterdag groepsbezoeken van 10 tot 50 personen. Na afspraak kunnen individuele bezoekers aansluiten bij een groep.

De bezoeken beginnen telkens om 10, 11, 14 en 15 uur en duren ongeveer anderhalf uur. Eerst zien de bezoekers een film over de werking van het parlement. Dan volgt een rondleiding met een gids in de Senaat en in de Kamer van volksvertegenwoordigers. De werking van het parlement en de geschiedenis van het gebouw worden hierbij toegelicht.

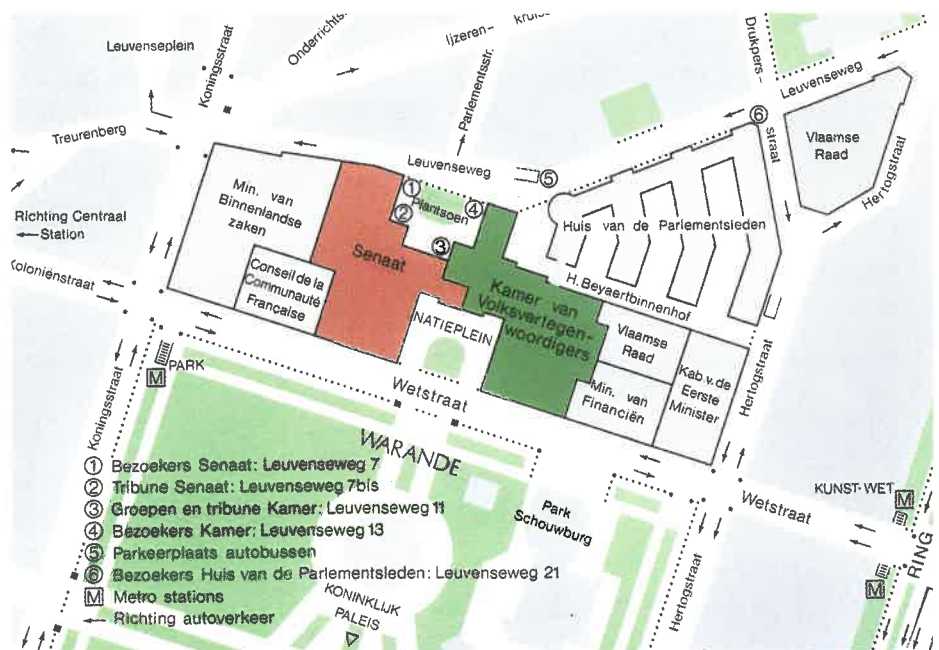
Debatten bijwonen

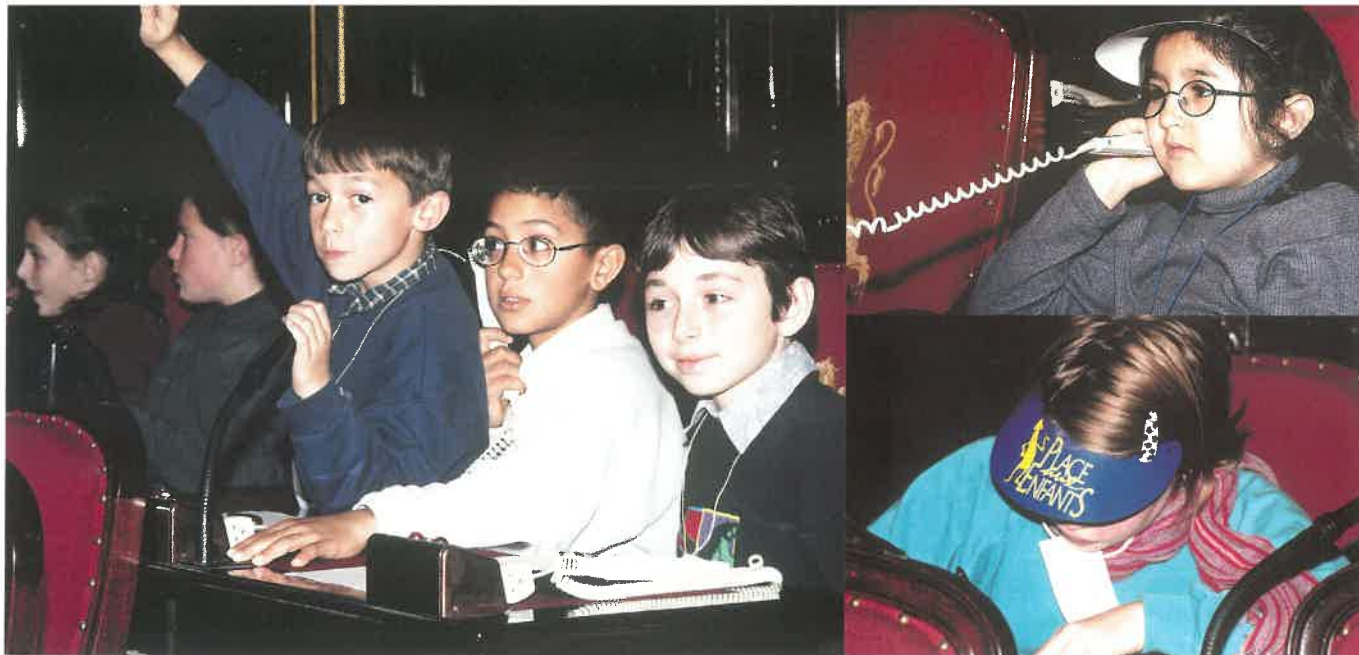
Op dagen van vergaderingen wordt de rondleiding meestal beperkt, maar wonen de bezoekers een deel van een openbare vergadering bij (plenair of in commissie).

Wanneer er openbare vergaderingen zijn (voor de agenda's: www.senate.be of tel. 02/501.78.49), gelieve men zich voor de Senaat met identiteitskaart te melden aan

de ingang Leuvenseweg 7 bis en voor de Kamer aan de Leuvenseweg 11. Reserveren is niet mogelijk. ■

"Je trouve que..."

KINDEREN VOEREN HET HOGE WOORD

Op 21 oktober 2000 weerklonken hoge kinderstemmetjes in de plechtstatige gangen en zalen van de Senaat. Deze was immers gastheer voor een dag in het raam van de actie 'Place aux enfants', zowat de 'Roefeldag' voor de Franstalige gemeenschap.

Die dag ontdekten Franstalige kinderen de wereld van de volwassenen. Ze nemen zelfs hun rol over.

De Senaat werd bezet door een 70-tal Brusselse scholieren van 8 tot 12 jaar. Deze jonge senatoren debatteerden, samen met de senatoren **Philippe**

Mahoux (PS), Nathalie de T'Serclaes (PRL-FDF-MCC), Josy Dubié (Ecolo) en Magdeleine Willame-Boonen (PSC) over alle grote en kleine dingen in hun eigen ervaringswereld. Senaatsvoorzitter **Armand De Decker** leidde de vaak gedreven debatten in goede banen.

Veilige fietspaden

Onmiddellijk was het duidelijk: deze jonge senatoren zijn erg mondig. Ze hebben een uitgesproken en toch genuanceerde mening. Ze willen meebeslissen over hun onmiddellijke leefwereld.

Zo weerklonk de dringende vraag naar meer sport, zowel op school als daarbuiten.

De senatoren-in-spe maanden hun oudere collega's ook aan de verkeersoverlast aan te pakken. Ze suggereerden verkeersremmende maatregelen, niet-vervuilende elektrische wagens en vooral een vlot openbaar vervoer en een goed uitgebouwd netwerk van veilige fietspaden.

Merkwaardig was echter de stemuitslag over de volledige afschaffing van het huiswerk: 38 stemmen voor en ... 29 stemmen tegen! ■

Panel : Josy Dubié (Ecolo), Nathalie de T'Serclaes (PRL-FDF-MCC), Philippe Mahoux (PS) en Magdeleine Willame-Boonen (PSC). Senaatsvoorzitter Armand De Decker modereerde de debatten.

What do you think ?

KINDEREN EN JONGEREN KOMEN OP VOOR HUN RECHTEN

Eind 1998 lanceerde Unicef het "What do you think?"-project. België was één van de twaalf pilootlanden. Het project was bedoeld om de inhoud van het Kinderrechtenverdrag van 1989 te promoten. Hoofdbekommernis was echter dat de kinderen en de jongeren nu eens zelf zouden beoordelen hoe goed/slecht de nationale overheden de specifieke kinderrechten (doen) naleven.

Een jaar lang dachten kinderen en jongeren met de meest diverse achtergronden na over de invulling van de specifieke kinderrechten. Op zondag 19 november 2000 kwamen ze naar Brussel om er te spreken met de politieke, economische en sociale verantwoordelijken van dit land. Daarna trokken ze in een massale optocht naar het koninklijk paleis, waar ze het verslag over hun werkzaamheden overhandigden aan ZKH Prins Filip en HKH Prinses Mathilde.

In Senaat en Kamer confronteerden ze hun bevindingen met verschillende parlementsleden, waaronder de senatoren Marie-José Laloy (PS), Nathalie de T'Serclaes (PRL-FDF-MCC), Jean-Pierre Malmendier (PRL-FDF-MCC) en Kathy Lindekens (SP).

In kleine groepen vergaderde het jonge volkje over thema's als internationale solidariteit, vluchtelingen, werkgelegenheid, gezondheidszorg, armoede, discriminatie en drugs. Ze spraken de politici rechtstreeks aan over hun beleid. Sommigen schetsten hun concrete leefsi-

Panel v. l. n. r. : senator Marie-José Laloy (PS), senator Nathalie de T'Serclaes (PRL-FDF-MCC), mevr. Naassens (moderator), kamerlid Jacqueline Herzet (PRL-FDF-MCC) en kamerlid Richard Fournaux (PSC)

tuatie. Anderen hadden het over hun inzet voor ouderen en zieken. Jonge vluchtelingen deden hun beklag over de levensomstandigheden in het Klein Kasteeltje.

In een plenaire vergadering, voorgezeten door Senaatsvoorzitter Armand De Decker, werden de conclusies van elke werkgroep besproken. ■

Studiedag over de internationale van kinderen

Het Verdrag van Den Haag over de burgerrechtelijke aspecten van de internationale ontvoering van kinderen werd twintig jaar geleden ondertekend. Ons land sloot zich op 1 mei 1999 bij dit verdrag aan. De Senaat nam deze gelegenheid te baat om op 29 maart 2000 een studiedag over de toepassing van het verdrag te organiseren.

Senaatsvoorzitter Armand De Decker was fier naast de talrijke ambassadeurs, diplomaten en hoge ambtenaren, ook **prinses Astrid**, senator van rechtswege, te mogen begroeten.

Het Verdrag van Den Haag wil de internationale ontvoering van kinderen ontmoedigen door ervoor te zorgen dat kinderen die door een van de ouders werden ontvoerd, onmiddellijk naar huis kunnen terugkeren.

HKH Prinses Astrid en Senaatsvoorzitter Armand De Decker

Aantal ontvoeringen neemt toe

Steeds vaker zijn kinderen het slachtoffer van ontvoering door een van hun ouders. Het toenemend aantal echtscheidingen, maar ook het groeiende succes van gemengde huwelijken tussen partners van verschillende nationaliteiten leiden vaak tot conflicten, die soms uitmonden in een ontvoering van de kinderen naar het thuisland van een van de ouders. Dit is ook gebleken uit de getuigenissen die slachtoffers tijdens de studiedag aflegden.

Het hoederecht over de kinderen is meestal een van de belangrijkste twistpunten als ouders uit elkaar gaan. Indien papa en mama bovendien een verschillende nationaliteit hebben, wordt de regeling nog moeilijker omdat verschillende culturen en rechtsstelsels met elkaar in conflict komen.

Exacte cijfers over de omvang van het probleem bestaan niet. In de Verenigde Staten zouden jaarlijks meer dan 350.000 kinderen door een van de ouders worden ontvoerd. In Engeland is het aantal internationale ontvoeringen de jongste vijf jaar met bijna 60 procent toegenomen. Het Belgische Child Focus behandelde de jongste twee jaar 475 dossiers.

Kinderrechten

Het verdrag gaat uit van het belang van het kind, aldus minister van Justitie Marc

ontvoering

Verwilghen (VLD), een van de sprekers op de studiedag.

Volgens het Kinderrechtenverdrag mag een kind niet tegen zijn wil van zijn ouders worden gescheiden. Een kind moet geregeld en persoonlijk contact kunnen hebben met beide ouders. Bij internationale ontvoeringen wordt dit recht geschonden.

Door het Verdrag van Den Haag te ondertekenen, verbinden de Staten zich ertoe alles in het werk te stellen om kinderen die door een van de ouders werden ontvoerd, onmiddellijk naar de ouder van wie ze gescheiden werden, te laten terugkeren.

De slagkracht van het verdrag wordt spijtig genoeg sterk gehinderd door de uiteenlopende interpretatie en soms ook het misbruik van sommige verdragsbepalingen.

Meerdere sprekers wezen erop dat het artikel dat een uitzondering op de onmiddellijke terugkeer toestaat wanneer het kind daardoor lichamelijke of psychische schade kan ondervinden of wanneer het

Anne-Marie Lizin (PS)

niet wil terugkeren, door een aantal landen – waaronder de Scandinavische landen en Duitsland – ten onrechte wordt ingeroepen om de terugkeer te weigeren.

Kinder-Interpol

In haar conclusies pleitte PS-senator Anne-Marie Lizin nadrukkelijk voor een betere gerechtelijke en politionele samenwerking tussen de aangesloten landen en voor een doorgedreven opleiding van magistraten en politiemensen die zich met internationale ontvoeringen bezighouden. De senator vroeg ook de oprichting van een Kinder-Interpol, een

De Belgische minister van Justitie Marc Verwilghen met zijn Marokkaanse collega Omar Azziman

internationale politie die zich speciaal op de bescherming van kinderen en hun rechten richt.

In het vooruitzicht van de conferentie die in het voorjaar 2001 in Den Haag plaatsvindt, heeft de Senaat de toepassing van het verdrag begin maart 2001 geëvalueerd (www.senate.be - Wetgevingsdossier 2-412).

Marokko en Tunesië

Marokko en Tunesië hebben het Verdrag van Den Haag niet ondertekend.

Ouders van wie de kinderen naar Marokko of Tunesië werden ontvoerd, kunnen zich wenden tot de Belgisch-Marokkaanse of de Belgisch-Tunesische raadgevende commissie. In deze commissies hebben vertegenwoordigers van de ministeries van Justitie en van Buitenlandse zaken van beide landen zitting.

De manoeuvreerruimte van de Belgische onderhandelaars is beperkt. Zij kunnen enkel hopen dat de Marokkaanse of Tunesische autoriteiten willen meewerken aan een minnelijke schikking, waarbij de ouder die het kind heeft ontvoerd, ertoe wordt aangespoord het kind vrijwillig terug te geven. Indien dat niet lukt, moet de gedupeerde ouder het gerecht inschakelen.

In oktober 2000 kwam de Marokkaanse minister van Justitie naar Brussel om er, samen met zijn Belgische collega, de vergadering van de vastgelopen Belgisch-Marokkaanse commissie voor te zitten. Een en ander leidde tot de deblokking van een aantal aanslepende dossiers.

Ook voor betwistingen over het hoeden bezoekrecht kunnen de commissies bemiddelen. ■

Minderjarigen beter beschermd

”Deze wet is een gevolg van de feiten die ons land in augustus 1996 beroerden. Ze houdt rekening met de aanbevelingen van de Nationale commissie tegen de seksuele uitbuiting van kinderen.”

In deze bewoordingen begon minister van Justitie Marc Verwilghen (VLD) zijn uiteenzetting voor de plenaire vergadering van de Senaat, die op 16 november 2000 het wetsontwerp betreffende de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen eenparig goedkeurde. De nieuwe wet treedt op 1 april 2001 in werking.

Het ontwerp beschermt alle jongeren tot 18 jaar. Voordien waren prostitutie, pornografie en verwaarlozing niet strafbaar

wanneer het slachtoffer ouder was dan 16 jaar.

Er komen **zwaardere straffen** voor allerlei vormen van seksueel misbruik of mishandeling van minderjarigen. Een klant van een minderjarige prostituant riskeert tien tot vijftien jaar opsluiting.

De wet pakt ook het **sekstoerisme** aan. Iedereen die in België wordt opgepakt –ook een niet-Belg– en die in het buiten-

land seks had met een minderjarige, kan worden vervolgd.

Bij **ontvoering** door een van de ouders krijgt de dader een zwaardere straf wanneer hij zijn kinderen langer dan vijf dagen verbergt of ze in het buitenland vasthoudt.

Rituele seksuele verminking wordt strafbaar, ook al stemde het minderjarige meisje of de vrouw ermee in.

Jeugdige slachtoffers van seksueel misbruik of mishandeling kunnen hun **gehoorzaamheid op videoband** laten opnemen. Daardoor moeten de kinderen niet telkens opnieuw worden verhoord en moeten ze de traumatische gebeurtenis niet keer op keer herbeleven.

Kinderpornografie op het **internet** is strafbaar.

Seksuele delinquenten zullen voortaan beter begeleid, gecontroleerd en gevolgd worden.

Hulpverleners kunnen hun **beroepsgeheim** doorbreken indien dat nodig is om te verhinderen dat het kind fysiek of psychisch gevaar loopt. ■

www.senate.be

Wetgevingsdossier 2-280

Doping

Minister van Volksgezondheid Magda Aelvoet wil onderzoeken of geneesmiddelen die als doping worden gebruikt, op Europees vlak kunnen worden gemarkeerd. De minister ging daarmee in op een suggestie van VLD-senator Jacques Devolder tijdens het vragenuurtje. Senator Devolder, zelf apotheker, wees erop dat EPO, een geneesmiddel voor nierpatiënten, slechts in 20% van de gevallen bij patiënten terechtkomt.

Borstprotheses terugbetaald

In tegenstelling tot vroeger betaalt de overheid bijna volledig de kosten voor borstprotheses terug. Zo reageerde minister van Sociale zaken Frank Vandenbroucke (SP) op de vraag van Sabine de Bethune (CVP).

Ondertussen wordt gewerkt aan een nieuwe regeling voor een betere vergoeding van pruiken die patiënten nodig hebben na het volgen van chemotherapie.

Asbest

Binnen de regering komt er een werkgroep over de gevolgen van asbest, antwoordde minister van Volksgezondheid Magda Aelvoet op vragen van de senatoren Johan Malcorps (Agalev) en Alain Destexhe (PRL-FDF-MCC). De minister gaf senator Malcorps gelijk: de dossiers moeten sneller worden afgehandeld. Naast het Fonds voor Beroepsziekten kan er volgens haar best een Asbestfonds worden opgericht.

Jeugdadvocaten

Wanneer ouders gaan scheiden, hebben ze meestal ieder hun advocaat. De kinderen staan in de kou. Zij kunnen zich niet verdedigen. Ook voor kinderen die dader of slachtoffer zijn van een misdrijf, doet zich een probleem voor. Een wetsvoorstel (www.senate.be – Wetgevingsdossier 2-256) van SP-senator Kathy Lindekens over de instelling van jeugdadvocaten werd door de Senaat aangenomen. Het moet nog de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Kathy Lindekens: *"Kinderen hebben recht op echte jeugdadvocaten, die er bewust voor gekozen hebben kinderen bij te staan. Zij moeten een speciale opleiding krijgen waarin ontwikkelingspsychologie, communicatievaardigheden en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind zijn opgenomen. In september 2001 heeft in New York een Top over de kinderrechten plaats. We moeten dit evenement aangrijpen om in de Senaat een aantal initiatieven te nemen die de kindvriendelijkheid van de rechtspleging bevorderen."*

In elk gerechtelijk arrondissement wordt door de balie een jeugdadvocatenpermanentie ingericht. Voor de vergoedingen en kosten verbonden aan de juridische bijstand worden door de overheid extra middelen uitgetrokken.

Berlaymont-gebouw

Het zwartboek van de senatoren Alain Destexhe (PRL-FDF-MCC) en Vincent Van Quickenborne (VU-ID) over de renovatie van en de asbestverwijdering uit het Berlaymont-gebouw van de Europese Commissie doet nog steeds stof opwaaien. Tijdens een gesprek met minister Rik Daems en Henri Vander Eycken, afgevaardigd-bestuurder van de nv Berlaymont, hekelden zij onder meer de grote vertraging die deze werken hebben opgelopen. Oorspronkelijk was er sprake van 1 december 2001. Vandaag wordt gesproken over half en zelfs eind 2003.

Dag van de Vrede

Na de plechtigheid bij het Graf van de Onbekende Soldaat op zaterdag 11 november 2000 opende het Federale Parlement zijn deuren voor de oud-strijders en voor 130 jongeren van diverse jeugdbewegingen.

Centraal in deze ontmoeting stond "vredesbevordering". Zowel scouts (van 8 tot 16 jaar), oud-strijders, parlementsleden, als experts van betrokken organisaties (Handicap International, het Rode Kruis, het Belgische leger) namen eraan deel.

In workshops werd gedebatteerd over

- de actie van België tegen antipersoonsmijnen, samen met kamerlid **Martine Dardenne (Ecolo)** en senator **Georges Dallemagne (PSC)**;
- de vredesmissies van het Belgische leger in UNO-verband, samen met senator **Alain Destexhe (PRL-FDF-MCC)**;
- de betrokkenheid van jongeren bij oorlogen, samen met kamerlid **Daan Schalck (SP)**;
- de rol van het parlement in de vredesbevordering, samen met kamerlid **Joëlle Milquet (PSC)** en de senatoren **Nathalie de T'Serclaes (PRL-FDF-MCC)**, **Clotilde Nyssens (PSC)** en **Michiel Maertens (Agalev)**.

Ter afsluiting kwamen alle deelnemers samen in plenaire vergadering, voorgezeten door **Kamervoorzitter Herman De Croo** en **Senaatsvoorzitter Armand De Decker**. Beide voorzitters brachten hulde aan diegenen die gestreden hebben voor de verdediging van het vaderland.

Om aan de geweldspiraal te ontsnappen is een blijvende inzet voor vrede, vrijheid en tolerantie onontbeerlijk, luidde de conclusie van de bijeenkomst. ■

Rwanda

In haar rapport over de nota-Jacqmin was de commissie "Deelname aan buitenlandse missies" bijzonder kritisch voor oud-minister Jean-Pol Poncelet (PSC) omdat hij "*niet alle informatie heeft verschaft waarover hij beschikte in verband met het verloop van de 'lessons learned' van de landmacht en de inhoud van het rapport, wat voor de commissie onbegrijpelijk is*".

De nota-Jacqmin is het verslag van een debriefing naar aanleiding van de moord op 10 para's in Rwanda in april 1994. De Rwanda-onderzoekscmissie kreeg deze nota nooit te zien.

www.senate.be - doorklikken op Wetgevingsdossier 2-470

VN-vrijwilligersjaar officieel geopend

In aanwezigheid van **ZKH Prins Filip**, senator van rechtswege, werd op 5 december 2000 in het Huis van de Parlementsleden officieel het Internationaal Vrijwilligersjaar 2001 geopend. Dit initiatief staat onder de bescherming van Kamer en Senaat.

Verenigde Senaten van Europa

Afvaardingen van de Senaten van 13 Europese landen hebben op 8 november 2000 in Parijs een Vereniging van Europese Senaten opgericht. Stichtende leden waren België, Duitsland, Italië, Kroatië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Polen, Roemenië, Slovenië, Spanje, Tsjechië en Zwitserland.

De bedoeling is "*het tweekamerstelsel in het kader van de parlementaire democratie te bevorderen en de Europese identiteit en bewustwording te versterken*." Als basis voor een nauwe samenwerking tussen deze assemblees komt dit initiatief erg gelegen op het ogenblik dat Europa voor belangrijke keuzen staat. Dit initiatief zal ook Oost-Europese landen steunen die tot de Europese Unie wensen toe te treden.

Ondertussen ondertekenden Senaatsvoorzitter **Armand De Decker** en Kamervoorzitter **Herman De Croo** reeds parlementaire samenwerkingsakkoorden met Slowakije en Bulgarije.

Betere treinverbinding Brussel-Luxemburg

Senaatsvoorzitter Armand De Decker (PRL-FDF-MCC) pleit voor een betere treinverbinding tussen Brussel, Luxemburg en Straatsburg.

Bij zijn tweedaags bezoek aan het Groothertogdom Luxemburg drongen zijn gesprekspartners, waaronder premier Jean-Claude Juncker hierop aan. Tot nu toe wordt de lijn Brussel-Luxemburg geteisterd door talrijke vertragingen en technische pannes. Oorzaak: o.a. verouderde infrastructuur. Dat de trein er trouwens 2,5 uur op zet, is veel te lang tussen twee Europese hoofdsteden.

Geen sprake van wettige zelfverdediging !

DE BELGISCHE SENAAT,
PIONIER VAN HET VERBOD OP ANTIPERSOONSMIJNEN

België is een pionier in de strijd tegen het gebruik van antipersoonsmijnen. Wij zijn het eerste land dat het gebruik ervan verboden heeft. Aan de oorsprong van dit verbod ligt een wetsvoorstel dat in de Senaat werd ingediend, aldus senator **Philippe Mahoux (PS)** in zijn toelichting.

Philippe Mahoux : In 1995 hebben Roger Lallemand (PS) en Martine Dar-denue (Ecolo) een wetsvoorstel ingediend dat tot doel had de antipersoonsmijnen te verbieden, zowel wat de productie als wat het gebruik en het opslaan betreft. Dit voorstel werd in de Senaat en in de Kamer aangenomen. Het is interessant te vermelden dat het initiatief uitgaat van de Staten en, binnen die Staten, van de parlementen. Het gaat stapsgewijs, maar de resultaten zijn er. Wat de antipersoonsmijnen betreft, neemt België een bijzondere plaats in aangezien het het eerste land was om ze te verbieden. Het Belgische optreden heeft onder meer geleid tot de Conventie van Ottawa, die bepaalt dat de antipersoonsmijnen verboden zijn.

Hoe verklaart u dat België daarin aan de spits heeft gestaan?

Philippe Mahoux : Enerzijds heeft dat te maken met de persoonlijke gevoeligheden van sommige parlementsleden en anderzijds met het belang van sommige NGO's (niet-gouvernementele organisaties), zoals Handicap International.

Definitief verbod

Waarom was het verbod tijdelijk?

Philippe Mahoux : Omdat men rekening heeft willen houden met eventuele internationale verbintenissen. Aangezien het oorspronkelijke voorstel in een verbod voor vijf jaar voorzag, heb

ik in 1999 een nieuw voorstel ingediend met het oog op een definitief verbod. Ik was van oordeel dat dit tijdelijke verbod op geen enkele wijze verantwoord kon worden.

Zijn die twee voorstellen zonder problemen aangenomen ?

Philippe Mahoux : Er waren geen grote hindernissen. Destijds werden vragen gesteld. Welke gevolgen kon een dergelijke wet hebben voor onze internationale verbintenissen ? Wat met de mogelijkheid om onze troepen te oefenen in ontminningstechnieken ? Vijf jaar later zijn de zeldzame bezwaren tegen mijn voorstel uit de weg geruimd.

Is het het soort wapen dat maakt dat de meeste parlementsleden zich bij het voorstel aansloten?

Philippe Mahoux : Beslist. Die wapens zijn op geen enkele wijze te verantwoorden. Zij hebben niet noodzakelijk het doden op het oog. Zij zijn bedoeld om te verwonden en hebben bijzonder grote gevolgen. Zij verhinderen, met name in plattelandsgebieden, elke economische ontwikkeling. De slachtoffers van de antipersoonsmijnen zijn niet de oorlogvoerende partijen maar de burgerbevolking. Dat is geen wettige zelfverdediging. Men aanvaardt dat het slachtoffer een kind of een volwassene kan zijn die buiten het conflict staat en die tien jaar na het einde van de vijandigheden nog het slachtoffer kan worden. Dat is ontoelaatbaar.

Ontmijnen moet

Het moeilijkste moet nog beginnen : het ontminnen. Welke rol kan het parlement daarin spelen?

Philippe Mahoux : Er zouden nog 60 à 200 miljoen antipersoonsmijnen zijn. België heeft inspanningen geleverd. Ik denk bijvoorbeeld aan Laos. Ik heb er als chirurg gewerkt. Er waren Belgische teams die tegelijk moesten ontminnen en opleiding geven in ontminnen. Dat is fundamenteel en het is dan ook nodig om er geld aan te besteden. Het parlement heeft hier een grote sensibiliseringstaak. Het kan de ministers interpellieren om financiële middelen vrij te maken en een specifieke competentie te behouden op het stuk van het ontminnen.

www.senate.be - Wetgevingsdossier 2-76

Met meer lidstaten in d

HET BELGISCHE PARLEMENT EN DE "INTERGOUVERNEMENTELE CONFERENTIE" VAN 2000

De Europese Unie (EU) en haar instellingen vinden hun grondslag in diverse verdragen (Rome, Maastricht, Amsterdam, enz.). Deze verdragen kunnen enkel worden gewijzigd door een nieuw verdrag dat wordt uitgewerkt door een intergouvernementele conferentie (IGC). Deze conferentie bestaat uit vertegenwoordigers van de regeringen van de 15 lidstaten van de EU.

Na de laatste IGC van 1996, die resulteerde in het Verdrag van Amsterdam, was het duidelijk dat de samenstelling en de werking van de Europese instellingen

diepgaander moesten worden aangepast. Dit is nodig om de doeltreffendheid van hun werkzaamheden ook na de uitbreiding met nieuwe lidstaten te waarborgen.

15 + 13 lidstaten ?

De Europese instellingen werden in 1957 opgericht voor een Europa dat toen uit 6 lidstaten bestond. In de loop der jaren kwamen er nieuwe lidstaten bij. De EU telt nu 15 lidstaten en mede door de val van het IJzeren Gordijn zijn er op dit ogenblik 13 nieuwe kandidaat-lidstaten, waarvan er met 12 onderhandeld wordt.

Ondanks de belangrijke toename van het aantal lidstaten werd er niets fundamenteels gewijzigd aan de instellingen. Om een Unie met binnen een aantal jaren 27 tot 30 lidstaten nog efficiënt te doen functioneren, moet de uitbreiding gepaard gaan met een "institutionele verdieping", dit betekent een hervorming van de instellingen.

e Europese Unie

Top van Nice

Daarom hebben de 15 ministers van Buitenlandse zaken van de EU op 14 februari 2000 het startsein gegeven voor de IGC van 2000. Uitgebreide informatie over de IGC vindt u op de website van de Raad van Ministers: <http://ue.eu.int>

Deze conferentie werd door de Europese regeringsleiders afgerond op de top van Nice. Het nieuwe Verdrag van Nice werd ondertekend maar moet nog door elke lidstaat afzonderlijk bekrachtigd worden.

Parlement volgt nauwgezet

In het Belgische parlement werd het verloop van de IGC-onderhandelingen van nabij gevolgd door het Federaal adviescomité voor Europese aangelegenheden. Dit adviescomité, samengesteld uit senatoren, kamerleden en Europarlementsleden, hield regelmatig gedachtewisselingen met de Eerste minister, de minister van Buitenlandse zaken of andere personaliteiten die nauw bij de onderhandelingen betrokken waren.

Resolutie

Op 23 mei 2000 heeft het Federaal adviescomité een resolutie aangenomen die op 8 juni 2000 door de Senaat en de Kamer werd goedgekeurd.

Europese Commissie: Elke lidstaat moet daarin op dezelfde wijze en op voet van gelijkheid vertegenwoordigd worden.

Raad van Ministers van de Europese Unie:

Besluiten moeten met dubbele meerderheid (meerderheid van de lidstaten en meerderheid van de bevolking van de Unie) genomen worden.

Raad van Ministers van de Europese Unie:

Meer werken met meerderheidsbeslissingen en unanimitieit beperken tot constitutionele bepalingen.

Europees Parlement: Meer medebeslissingsrecht.

Lidstaten: Meer mogelijkheden tot "versterkte samenwerking" waardoor een aantal lidstaten nauwer kunnen samenwerken dan de verdragen minimaal bepalen.

Grondrechten: Het Handvest van de EU-Grondrechten moet in de verdragen worden opgenomen.

Sancties: Meer efficiënte sancties tegen een lidstaat die de fundamentele waarden van de EU niet naleeft. ■

www.senate.be

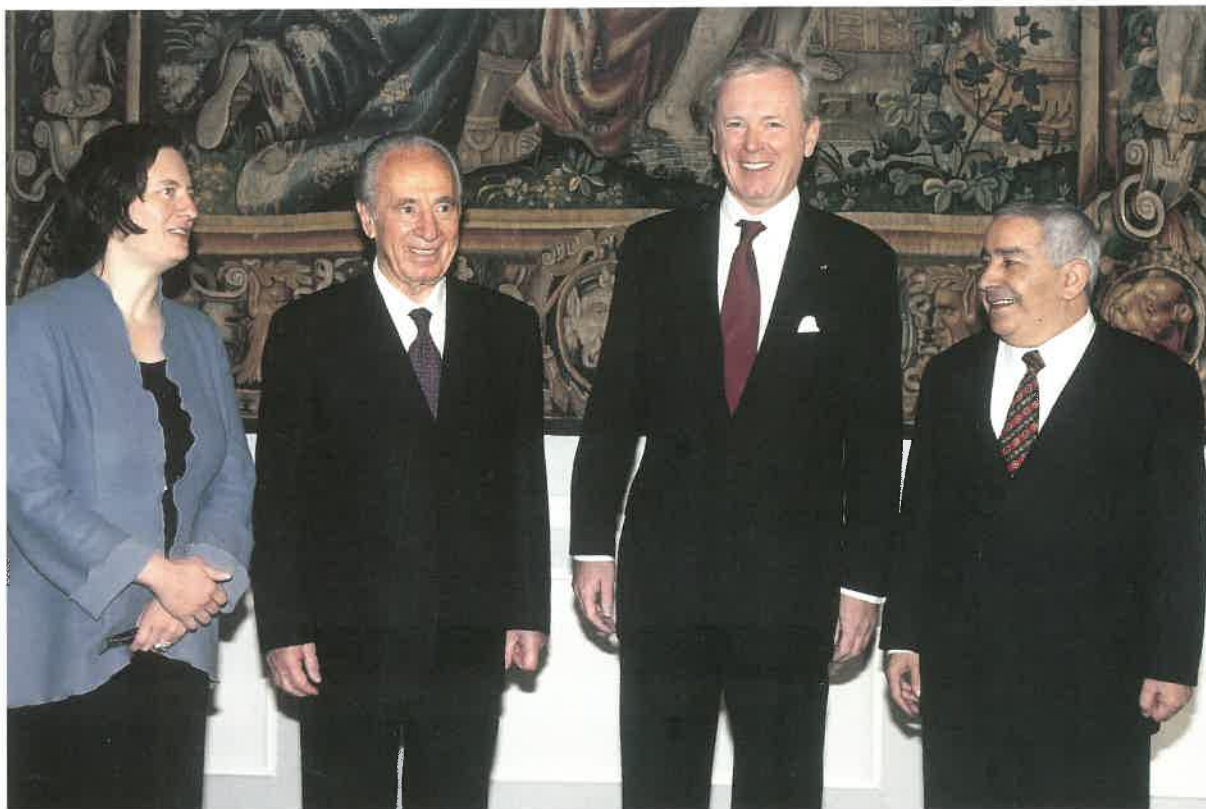
Wetgevingsdossiers 2-451/2, 2-177 en 2-451/1

“Welvarende Palestijnen zijn betere burenen”

NOBELPRIJSWINNAAR SHIMON PERES IN DE SENAAT

Op 19 oktober 2000 nodigde Senaatsvoorzitter **Armand De Decker** de charismatische winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede in 1994 uit voor een ontmoeting met Belgische parlementsleden.

Sabine de Bethune (CVP), eerste ondervoorzitter van de Senaat, Shimon Peres, Nobelprijswinnaar, Senaatsvoorzitter Armand De Decker en Shaül Amor, ambassadeur van Israël

“Wat we nodig hebben, is een akkoord. Daarnaast kan Europa de Palestijnse gebieden en Jordanië economisch helpen. ... Hoe beter de Palestijnen het stellen, hoe betere burenen zij zijn.”

Daarop kwam de boodschap van **Shimon Peres** neer. Toch acht hij buitenlandse hulp op zich onvoldoende: *“Buitenlandse hulp heeft gebreken: je neemt geld weg bij de arme mensen in de rijke landen om het te geven aan de rijke mensen in de ar-*

me landen. De invoer van een open economie en de opbouw van een moderne infrastructuur zouden de beste investeringen zijn.”

Na zijn uiteenzetting kwamen vele vragen los bij de parlementsleden. Zo meende CVP-senator **Sabine de Bethune** dat ook de burgermaatschappij een rol kan vervullen in het vredesproces. Shimon Peres onderschreef zo'n 'people to people approach' waarin bijvoorbeeld jongeren elkaar ontmoeten en samenwerken

rond toneel, muziek of televisie. *“Op dit ogenblik ‘linken’ wij Israëlische met Palestijnse scholen via het internet. Na e-mail, e-commerce komt er misschien e-peace?”* ■

De internauten onder u kunnen alvast het hele gesprek opnieuw lezen of zelfs beluisteren en bekijken op onze website: www.senate.be

Gorbatsjov wil chemische wapens de wereld uit

” In u begroeten we niet alleen de man van de vrede, de man die het pad heeft geëffend naar de democratie in zijn land, maar begroeten we ook Rusland en het Russische volk, dat al te lang van ons werd afgescheiden door het onzinnige IJzeren Gordijn.”

Zo verwelkomde **Senaatsvoorzitter Armand De Decker** zijn voornamelijk gast, de laatste secretaris-generaal van de Communistische Partij van de Sovjetunie en de huidige voorzitter van Green Cross International: **Michail Gorbatsjov**.

Als voorzitter van Green Cross International, een internationale niet-gouvernementele organisatie, wil Gorbatsjov de wereld bevrijden van een rampzalige erfenis van de Koude Oorlog: de onnoemelijk grote voorraden chemische wapens.

Gorbatsjov valt met de deur in huis: Rusland heeft tussen 6 en 10 miljard dollar nodig voor de vernietiging van zijn 40.000 ton chemische wapens, maar kan die door de zware economische crisis niet ophoesten. *“De Europese Unie heeft 100 miljoen dollar hulp voorgesteld, maar er is meer nodig”.*

Gewezen Sovjetleider Michail Gorbatsjov bleef niet buiten schot. Zo wou **Philippe Monfils (PRL-FDF-MCC)** weten hoe Rusland dacht over de uitbreiding naar Oost-Europa van de Europese Unie. *“Ik heb het over de uitbreiding van de Europese Unie en niet over de uitbreiding van Europa. Rusland is een deel van Europa; het zal de uitbreiding toejuichen op voorwaarde dat de Unie haar samenwerking met Rusland behoudt en versterkt. Tegenover de uitbreiding van de NAVO daarentegen zal Rusland een harde houding aannemen”*, luidde het duidelijke antwoord van Michail Gorbatsjov.

Op de vragen van **Ecolo-senator Josy Dubié** over de oorlog in Tsjetsjenië antwoordde de gewezen secretaris-generaal dat *“deze oorlog het gevolg is van fouten die door politici zijn begaan...President Poetin heeft deze oorlog geërfd.”* ■

www.senate.be - raadpleeg de Nieuwsflash

Pro en contra de 'Tobintaks'

SENAAT STEMT OVER TOBINTAKS-RESOLUTIE

Op 7 december 2000 keurden de senatoren een resolutie goed waarin zij de regering vragen te onderzoeken hoe een heffing op internationale kapitaalstromen, de zogenaamde Tobintaks, kan worden ingevoerd. De opbrengst van die belasting moet worden aangewend voor ontwikkelingsprojecten. De regering moet van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie in de tweede helft van 2001 gebruik maken om ter zake initiatieven te nemen.

Het voorstel van Nobelprijswinnaar James Tobin om een heffing op speculatieve kapitaalbewegingen in te voeren, dateert van het begin van de jaren zeventig. De ruime internationale belangstelling voor zijn voorstel is evenwel vrij recent. De financiële crisis in een aantal nieuwe groeielanden in Azië en Latijns-Amerika heeft aangetoond dat een controle op de internationale kapitaalstromen noodzakelijk is.

Is de Tobintaks het meest geschikte instrument?

Senator Paul De Grauwe (VLD), voorzitter van de commissie Financiën en Economie: « Neen, de Tobintaks zal niet tot een stabilisering van het kapitaalverkeer en van de wisselkoersen leiden. Allereerst gaat het om een zeer kleine heffing – men heeft het over 0,1 of 0,2 procent – die de speculanten niet zal afschrikken. Bovendien gaan speculanten zo gesofisticeerd te werk dat zij de heffing kunnen ontwijken. Ten slotte heeft het grootste deel van de bewegingen in de wisselmarkten niets met speculatie te maken. Hoe weten wij trouwens welke kapitaalbewegingen speculatief zijn?

Ook in landen waar op zeker ogenblik een enorme kapitaalvlucht ontstaat, zoals in sommige Aziatische landen twee jaar geleden, zal de Tobintaks de paniekreacties niet tegenhouden omdat de heffing te bescheiden is. Het enige goede antwoord in een dergelijk geval zijn kapitaalcontroles, die dan wat ademruimte scheppen voor een schuldherschikking. Dat is ook wat Maleisië toen deed.

Een Tobinheffing zou wel voor inkomsten kunnen zorgen waarmee men ontwikkelingshulp of andere internationale projecten kan financieren. Ik heb de resolutie dan ook in die zin geïnterpreteerd. Daarnaast vragen wij ook maatregelen die moeten zorgen voor meer transparantie, meer openheid en een betere controle op het internationale en nationale financiële systeem. Ik heb de resolutie goedgekeurd omdat zij voldoende genuanceerd was.

De eventuele opbrengsten van een Tobinheffing worden enorm overschat, precies wegens de uitwijkmogelijkheden. Ik sta ook enigszins sceptisch tegenover een aanwending van de opbrengsten voor ontwikkelingshulp. De ontwikkelingshulp is geen succes, zeker niet in Afrika. In vele gevallen werkt ontwikkelingsgeld zelfs contraproductief. Vooral

VLD-senator Paul De Grauwe

als het naar landen gaat waar corrupte regimes aan de macht zijn die niet met het welzijn van de bevolking begaan zijn. Dan komt ontwikkelingshulp gewoon neer op een budgettaire steun, waardoor de leiders meer middelen voor dwaze projecten kunnen vrijmaken. Laat ons dus eerst maar eens goed nadenken wanneer we meer middelen aan ontwikkelingshulp willen besteden.

Ontwikkelingshulp is vooral belangrijk voor wie geeft, niet alleen omwille van de commerciële belangen die er vaak mee gemoeid zijn, maar ook omwille van de ethische dimensie, van het goed gevoel dat ermee gepaard gaat. » ■

www.senate.be
wetgevingsdossier 2-574

IN DEZE RUBRIEK PUBLICEREN WIJ UW MENING, NIET DE ONZE !

Huwen of samenwonen

"Nu het samenwonen wettelijk wordt erkend, moet de fiscaliteit van het huwelijk worden herzien. De nieuwe toestand voert een onaanvaardbare discriminatie in ten nadele van de echte alleenstaande en van het gehuwde huishouden."

Ongehuwde koppels en erfrecht

"Indien gewerkt wordt aan dit voorstel, dan graag eerst gelijkheid voor de belastingen tussen gehuwden en ongehuwden. Zo men ook de kinderbijslag voor zelfstandigen gelijkschakelt, moet men eerst een degelijkere belastingcontrole doorvoeren. Het gaat niet op dat zelfstandigen zagezegd niets verdienen en een beroep doen op studiebeurzen, terwijl ze in kasten van huizen wonen."

Autoloze zondagen

"Straten waarop je naar hartelust kon rolschaatsen, feestjes organiseren ... en dan die stilte ! Minder verkeersdoden en gewonden, minder natuurschade. Nu de verkeersproblemen nog groter zijn dan toen (1973), kan één autoloze zondag per maand aanvaard worden."

Senatoren van rechtswege

"Op dit ogenblik hebben Prins Filip, Prinses Astrid en Prins Laurent de eed afgelegd als senator van rechtswege. Wie waren vóór hen de senatoren van rechtswege ?"

De vorige senatoren van rechtswege waren achtereenvolgens de prinsen Leopold (II), Albert (I), Leopold (III) en Albert (II). Een bijdrage hierover is verschenen in het referentiewerk: "De Belgische prinses in de Senaat, in: LAUREYS V., VAN DEN WIJNGAERT M., De geschiedenis van de Belgische Senaat, Tielt, Lannoo, 1999, p. 299-315.

Links, rechts

"Waarom zitten linkse fracties links en rechtse fracties rechts in het parlement ?"

De opdeling van het politieke landschap in links en rechts stamt uit de tijd van de Franse Revolutie. Toen zaten de progressieven links en de conservatieven rechts van de voorzitter. Met de overgang van een meerderheidsstelsel met twee partijen naar de proportionele vertegenwoordiging met meerdere partijen (de huidige Senaat telt 10 fracties) kan deze opsplitsing eigenlijk als enigszins verouderd worden bestempeld omdat ze slechts voor een deel de opdeling progressief/conservatief weerspiegelt.

Overheidsschuld

"Waarom is de vermindering van de overheidsschuld van 11.000 miljard geen grotere prioriteit ? Per miljard dat afbetaald wordt, komt er 60 miljoen vrij."

Striptease

"Ik wens mijn diepe ontgoocheling uit te spreken na het bekijken van het programma Striptease over de reis van sommige senatoren en volksvertegenwoordigers naar Noord-Korea. De parlementsleden hebben zich hier werkelijk in een zeer ongunstig daglicht laten zien en de RTBF speelt daarin een weinig didactische rol."

Het ging hier niet om een officieel bezoek van een parlementaire afvaardiging aan Noord-Korea, maar om het persoonlijk initiatief van enkele parlementsleden.

Drugs

"Een enquête in het tijdschrift « The Lancet » bewijst dat een jointje roken even schadelijk is als een sigaret roken. Tabak tast vooral de longen en het hart- en vaatstelsel aan, cannabis het zenuwstelsel. Waarvoor dienen al die anti-tabakcampagnes wanneer « joints » worden toegestaan ?"

TV Senaat

"Naar het voorbeeld van France 3, de BBC en de Franse parlementaire zender lijkt het nuttig de openbare debatten van Kamer en Senaat uit te zenden. Dat zal tot een grotere participatie en informatie van de burger leiden. Een dergelijke beslissing kan moeilijk aan de grote nationale zenders worden opgelegd. Misschien kunnen de talrijke gewestelijke zenders de debatten van de gewest- en gemeenschapsassembles uitzenden. Bovendien hebben de nationale zenders nog vrije programmaruimte overdag en 's nachts. Wat het taalprobleem betreft : een eenvoudig systeem van voet-titels zou iedereen tevreden moeten stellen."

De Senaat onderzoekt op dit ogenblik de mogelijkheid om zelf tv-beelden aan te bieden, bijvoorbeeld op het Internet.

Tevens plannen VRT en RTBF parlementaire informatieprogramma's.

Reeds nu kan u op onze website www.senate.be naar de video's kijken van:

- *de eedaflegging als senator van rechtswege van ZKH Prins Laurent (31.05.2000)*
- *de opening van het zittingsjaar in de Senaat (10.10.2000)*
- *de "State of the Union" door premier Guy Verhofstadt in de Senaat (17.10.2000)*
- *de toespraak van gewezen premier van Israël Shimon Peres in de Senaat (19.10.2000)*
- *de toespraak van gewezen Sovjetleider Michail Gorbatsjov in de Senaat (22.11.2000)*

"Kan u mij uitleggen hoe ik via RealAudio en RealVideo de rechtstreekse uitzending van de plenaire vergadering kan krijgen ?"

Op onze website www.senate.be klikt u op "Parlementaire activiteiten" en vervolgens op "Plenaire vergadering rechtstreeks". Daar wordt uitgelegd hoe u met RealAudio en met RealVideo de Senaatsvergaderingen kunt bijwonen. Thans is enkel de RealAudio-optie beschikbaar.

Psychologische intimidatie

"Als slachtoffer van psychologische intimidatie sinds bijna 8 jaar, weet ik niet goed meer hoe ik kan worden geholpen. De onderwijsadministratie ontkent het bestaan van psychologische intimidatie in zijn instellingen. Met grote belangstelling heb ik een wetsvoorstel doorgenomen van de senatoren **Philippe Mahoux (PS)** en **Myriam Vanlerberghe (SP)** over psychologische intimidatie. Wat moet ik in afwachting doen? In de statuten is niet eens sprake van psychologische intimidatie als ernstige fout."

Een Franstalige lerares

"Ik ben het slachtoffer van psychologische intimidatie door mijn bureauchef. Ik heb een rechtsvordering ingesteld nadat ik mij per aangetekende brief tot de administrateur-generaal gericht had. Er werd geen enkel onderzoek ingesteld om mijn verklaringen na te gaan. Integendeel, de administrateur-generaal heeft mij alleen maar naar een ander bureau overgeplaatst. Wanneer zal er werk worden gemaakt van het wetsvoorstel van de senatoren **Philippe Mahoux (PS)** en **Myriam Vanlerberghe (SP)** en welke criteria zullen gelden om te kunnen oordelen of iemand wel het slachtoffer is van psychologische intimidatie op het werk? Indien die wet ooit het daglicht ziet, zal zij dan niet te be-

perkt zijn wat het bewijs betreft (men beweert dat de werkgever zou moeten aantonen dat er geen psychologische intimidatie is) en welke sancties zullen dan ten aanzien van de dader worden genomen?"

Een bediende

*Het wetsvoorstel over mobbing (www.senate.be - wetgevingsdossier 2-419) wordt sedert 25 oktober 2000 behandeld in de commissie Sociale aangelegenheden. Na behandeling ervan in de plenaire vergadering van de Senaat kan het worden voorgelegd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers. Overigens heeft **Agalev-senator Jacinta De Roeck** hierover een mondelinge vraag gesteld aan minister **Laurette Onckelinx** (Handelingen van de Senaat 2-74).*

Het wetsvoorstel verplicht de werkgever de nodige maatregelen te nemen om het welzijn van de werknemers te bevorderen en legt hem algemene preventie maatregelen op, onder meer inzake psychologische intimidatie. Bij het vermoeden van mobbing is het aan de werkgever om aan te tonen dat hij de nodige voorzorgen heeft genomen. De bewijslast wordt met andere woorden omgekeerd.

Europees Jaar van de Talen

Als meertalige assemblees sluiten Senaat en Kamer zich aan bij het Europese Jaar van de Talen. Tijdens hun persconferentie hierover pleitten Senaatsvoorzitter **Armand De Decker (PRL-FDF-MCC)** en Kamervoorzitter **Herman De Croo (VLD)** ervoor om de Belgische taalwetgeving en de organisatie van ons talenonderwijs kritisch onder de loep te nemen. Waarom zouden Nederlandstalige leraars bijvoorbeeld niet in Wallonië kunnen lesgeven en omgekeerd?

"**Hoe meer talen, hoe meer vrienden.**" Rond dit onderwerp organiseert het Federale parlement een taleninterview-wedstrijd voor 15- tot 20-jarigen. Meer hierover op het telefoonnummer 02/543.85.27 of na een e-mail naar talendienst@dekamer.be

3-4-5 mei 2001. Het Federale parlement houdt een stand op het Talenfeest in Kinopolis.

21 juli 2001. De open dag staat in het teken van het Talenjaar.

Uitbreiding

Vergaderdata

"Sinds enige tijd heb ik belangstelling voor de binnenlandse politiek. Ik ga naar het Paleis der Natie om de vergaderingen bij te wonen. Waarom worden de data en de uren van de vergaderingen niet verspreid in de schrijvende pers, radio en/of tv?"

De Senaat stuurt de agenda's van zijn plenaire en commissievergaderingen naar de verschillende redacties, maar heeft -gelukkig in een democratie- geen zeggenschap over de publicatie ervan. De agenda's van onze vergaderingen kan men daarentegen wel vinden op onze eigen website: www.senate.be en klik dan op "Parlementaire activiteiten".

Toegankelijkheid van documenten

"Kan men de Handelingen op cd-rom of on-line raadplegen vanaf 1831? Zijn de wetsvoorstellen/wetsontwerpen slechts gedurende beperkte tijd toegankelijk op de website of kunnen zij ook nog bijvoorbeeld na 10 jaar worden geraadpleegd?"

De documenten op de website zullen toegankelijk blijven. Dateren ze van vóór 1995, dan bestaan ze enkel in papieren vorm. Wel wordt overwogen om de documenten van vóór 1995 op te nemen in een mini-catalogus.

Nieuwe stukken

"Kan men dagelijks op de website volgen welke nieuwe Senaatsstukken gepubliceerd of beschikbaar zijn?"

In "Recente publicaties" worden de publicaties van de voorbije maand vermeld. In de loop van 2001 krijgt u bovendien de mogelijkheid om in te tekenen op een e-mailabonnement op onze website. Zo zal u verwittigd worden over alle nieuwe documenten.

van E-service

Duitstalige Belgen"

"Hoe kan het in een land met drie gemeenschappen dat uw website geen Duitstalige versie heeft? Waarom zorgt men op de website van de Senaat wel voor "a short visit" in het Engels, maar niet in het Duits? Duits is in België een officiële taal, Engels niet."

De drie officiële talen in België zijn inderdaad het Nederlands, het Frans en het Duits. De twee werktalen in 'politiek Brussel' zijn echter het Nederlands en het Frans. Het Engels is dé taal van het internet. In 2001 plannen wij echter een Duits "kurzer Besuch" als tegenhanger voor de "short visit".

Ondertussen even vermelden dat de Raad van de Duitstalige Gemeenschap een nieuwe hyperlink heeft: www.rdg.be

Senatoren schrijven

"Ik zou graag mijn mening geven over een wetsvoorstel dat werd ingediend door verschillende senatoren. Op uw website is dat niet eenvoudig. Wanneer men het e-mailadres van de ene senator heeft geraadpleegd, kan men niet onmiddellijk overgaan naar dat van een andere senator, maar moet men helemaal terug naar het begin."

Sedert 28 november 2000 werd dit euvel rechtgezet.

Bovendien zijn wij graag bereid uw onderkende e-mails door te sturen aan de senatoren. Stuur uw e-mail dan naar info@senate.be

Natuurlijk kan u de senatoren ook rechtstreeks een elektronisch berichtje sturen met uw vragen, opmerkingen of kritiek.

Op onze website www.senate.be klikt u op "Wie is wie" en vervolgens op "senatoren". U krijgt dan hun adres, telefoon, fax en e-mail.

Absenteïsme

"Voor een grotere transparantie van de Senaat zou u de aanwezigheidsstatistieken van de senatoren kunnen weergeven op uw website."

Op dit ogenblik houdt de Senaat geen gegevens bij over de aanwezigheid van zijn leden in de plenaire vergadering of tijdens commissievergaderingen. Wel kan men uit de stemresultaten in de plenaire vergadering afleiden wie er deel heeft genomen aan de stemmingen.

De vraag komt hoe dan ook aan bod in de commissie voor Politieke vernieuwing. Deze commissie heeft haar eigen website: www.fed-parl.be/politics

Nieuwsbrief

In principe volgt eveneens in 2001 een nieuwsflash met de voornaamste gebeurtenissen van de dag in de Senaat en met vermelding van de contactpersonen daarover. ■

E-mailadressen van senatoren

Michel BARBEAUX (PSC)	barbeaux@senators.senate.be	Georges DALLEMAGNE	dallemagne@senators.senate.be
Yves BUYSSSE	buyssse@senators.senate.be		georges.dallemagne@skynet.be
Ludwig CALUWE (CVP)	caluwe@senators.senate.be	Olivier de CLIPPELE (PRL-FDF-MCC)	olivier.de.clippele@skynet.be
Jurgen CEDER (VI. Blok)	ceder@senators.senate.be	Sabine de BETHUNE (CVP)	debethune@senators.senate.be
Marcel CHERON (Ecolo)	marcel.cheron@skynet.be	Armand DE DECKER (PRL-FDF-MCC)	president@senate.be a.dedecker@senators.senate.be
Marcel COLLA (SP)	m.colla@loyaltypartners.org	Jean-Marie DEDECKER (VLD)	jm@jmdedecker.com
Christine CORNET d'ELZIUS (PRL-FDF-MCC)	cornetdelzius@senators.senate.be	Paul DE GRAUWE (VLD)	Paul.DeGrauwe@econ.kuleuven.ac.be
Jean CORNIL (PS)	cornil@senators.senate.be	Jacinta DE ROECK (Agalev)	deroeck@senators.senate.be jacinta.deroeck@agalev.be
Frank CREYELMAN (VI. Blok)	creyelman@senators.senate.be	Mia DE SCHAMPHELAERE (CVP)	deschampheleere@senators.senate.be
Mohamed DAIF (PS)	houria.ouberie@belgacom.net		

Alain DESTEXHE (PRL-FDF-MCC)	destexhe@senators.senate.be	Francis POTY (PS)	poty@senators.senate.be
Nathalie de T'SERCLAES (PRL-FDF-MCC)	detserclaes@senators.senate.be		francis.poty@skynet.be
Jacques DEVOLDER (VLD)	vld@polgroups.senate.be	Didier RAMOUDT (VLD)	didier.ramoudt@vlaamsparlament.be
Jacques D'HOOGHE (CVP)	dhooghe@pandora.be	Jan REMANS (VLD)	remans@senators.senate.be
Josy DUBIE (Ecolo)	dubie@senators.senate.be		mcg@khnl.be
	t.dubie@skynet.be	François ROELANTS du VIVIER (PRL-FDF-MCC)	roelantsduvivier@senators.senate.be
Paul GALAND (Ecolo)	galand@senators.senate.be		francois.roelantsduvivier@advalvas.be
André GEENS (VLD)	geens@senators.senate.be	Louis SIQUET (PS)	louis.siquet@swing.be
Jean-Marie HAPPART (PS)	happart@senators.senate.be	Gerda STAVEAUX-VAN STEENBERGE (VI. Blok)	staveaux@senators.senate.be
Marc HORDIES (Ecolo)	hordies@senators.senate.be		
	hordies.marc@skynet.be	Jan STEVERLYNCK (CVP)	jan.steverlynck@kmonet.be
Jean-François ISTASSE (PS)	istasse@senators.senate.be	Martine Taelman (VLD)	martine.taelman@compaqnet.be
	jean.francois.istasse@skynet.be	Erika THIJS (CVP)	thijs@senators.senate.be
	istasse@skynet.be	René THISSEN (PSC)	thissen@senators.senate.be
Meryem KACAR (Agalev)	kacar@senators.senate.be		thissen.r@skynet.be
	meryem.kacar@agalev.be	Louis TOBBACK (SP)	louis.tobback@leuven.be
Theo KELCHTERMANS (CVP)	kelchtermans@senators.senate.be	Hugo VANDENBERGHE (CVP)	vandenberghes@senators.senate.be
	theo.kelchtermans@peer.be		hugo.vandenberghes@senaat.cvp.be
Mimi KESTELIJN-SIERENS (VLD)	kestelijns@senators.senate.be	Luc VAN DEN BRANDE (CVP)	vandenbrande@senators.senate.be
	mimi.kestelijns@pandora.be		luc.vandenbrande@vlaamsparlament.be
Marie-José LALOY (PS)	laloy@senators.senate.be	Chris VANDENBROEKE (VU-ID)	chris.vandenbroeke@vu.be
	laloy.majo@caramail.com	Joris VAN HAUTHEM (VI. Blok)	vanhauthem@senators.senate.be
Jeannine LEDUC (VLD)	leduc@senators.senate.be	Ingrid van KESSEL (CVP)	vankessel@senators.senate.be
Anne-Marie LIZIN (PS)	lizin@senators.senate.be		ingrid.vankessel@vlaamsparlament.be
	anne-marie.lizin@huy.be	Patrick VANKRUNKELSVEN (VU-ID)	vankrunkelsven@senators.senate.be
Frans LOZIE (Agalev)	lozie@senators.senate.be		
	lozie@worldonline.be	Myriam VANLERBERGHE (SP)	vanlerberghe@senators.senate.be
Michiel MAERTENS (Agalev)	maertens@senators.senate.be	Vincent VAN QUICKENBORNE (VU-ID)	vanquickenborne@senators.senate.be
	michiel.maertens@agalev.be		q@id21.be
Chokri MAHASSINE (SP)	chokri.mahassine@skynet.be	Paul WILLE (VLD)	intrabel@online.be
Johan MALCORPS (Agalev)	johan.malcorps@agalev.be		delvoye@vld.polgroups.senate.be
Jean-Pierre MALMENDIER (PRL-FDF-MCC)	pri@polgroups.senate.be	Iris VAN RIET (VLD)	vanriet@senators.senate.be
		Wim VERREYCKEN (VI. Blok)	verreycken@senators.senate.be
Jacky MORAEL (Ecolo)	jacky.morael@ecolo.be	Magdeleine WILLAME-BOONEN (PSC)	willame@senators.senate.be
	j.morael@infonie.be		
Guy MOENS (SP)	moens@senators.senate.be		
Philippe MOUREAUX (PS)	algrain@ps.polgroups.senate.be		
Marie NAGY (Ecolo)	nagy@senators.senate.be		
Clotilde NYSSENS (PSC)	nyssens@senators.senate.be		
Fatma PEHLIVAN (SP)	pehlivan@senators.senate.be		